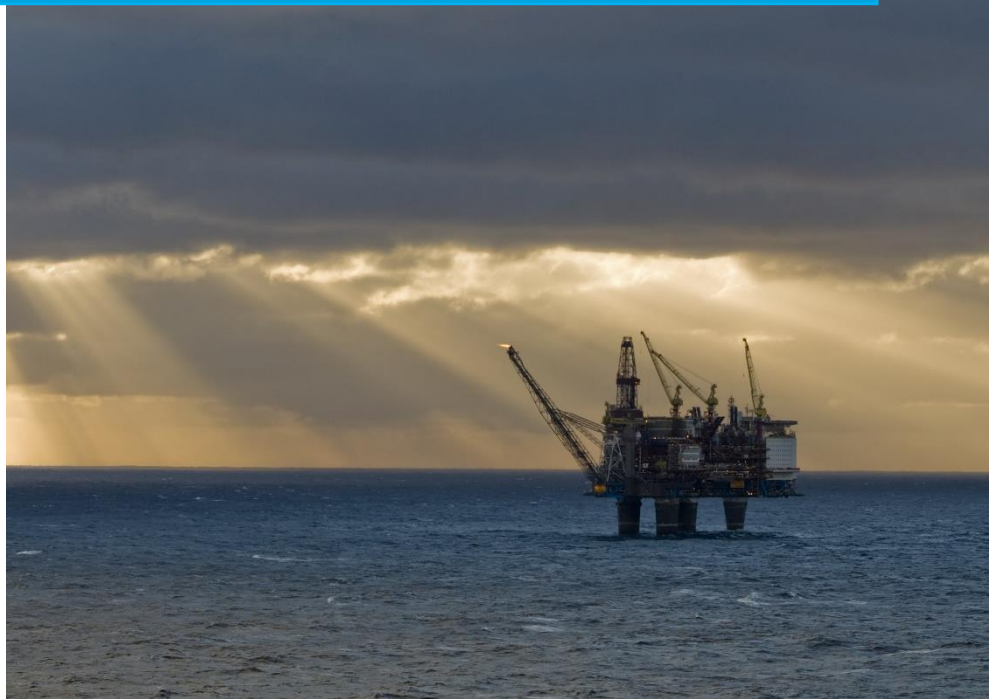

Rapport 08:2024

Havindustritilsynets brukerundersøkelser

Hovedrapport for 2023

Andrea Rørvik Marti

Asle Høgestøl

Andrea Rørvik Marti og Asle Høgestøl

Havindustritilsynets brukerundersøkelser

HOVEDRAPPORT FOR 2023

Ideas2evidence rapport 8/2024

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

© ideas2evidence 2024

ideas2evidence

Villaveien 5

5007 Bergen

Telefon: 91817197

post@ideas2evidence.com

Bergen, juni 2024

ISBN: 978-82-8441-047-0

Forord

Dette er hovedrapporten for brukerundersøkelsene ideas2evidence har gjennomført for Petroleumstilsynet/Havindustritilsynet i «revisjonsåret» 2023. Petroleumstilsynet skiftet navn til Havindustritilsynet den 1. januar 2024, og i brukerundersøkelsene som danner grunnlaget for denne rapporten ble tilsynet referert til som «Petroleumstilsynet». I denne rapporten vil vi imidlertid bruke gjeldende tilsynsnavn.

Rapporten tar utgangspunkt i to ulike undersøkelser, en «revisjonsundersøkelse» som gjennom året sendes til virksomhetenes myndighetskontakt, kort tid etter hver gjennomført revisjon, samt en årlig overordnet undersøkelse som i slutten av 2023 ble sendt ut til både myndighetskontakter og hovedverneombud i petroleumssektoren.

Rapporten presenterer resultatene fra disse to undersøkelsene. Den overordnede undersøkelsen gir informasjon om hvordan aktører i petroleumssektoren forholder seg til resultater fra Havindustritilsynets revisjonsvirksomhet, hvordan de arbeider med resultatene, hvilke tanker de har om det gjeldende regelverket på feltet, og hvordan de vurderer Havindustritilsynet som tilsynsmyndighet.

Revisjonsundersøkelsen følger selskapene gjennom de enkelte revisjonene, og myndighetskontaktene blir bedt om å vurdere ulike elementer ved oppstarten, gjennomføringen og avrundingen av hver enkelt revisjon. I tillegg gir de innspill på opplevd utbytte og samhandlingen med Havindustritilsynet i den undersøkte revisjonen.

Samlet sett gir disse to undersøkelsene med etterfølgende rapport mye nyttig informasjon om hvilken rolle revisjonsaktivitetene spiller i petroleumssektoren, og hvordan aktørene fra selskapenes side vurderer innsatsen Havindustritilsynet gjør.

Vi vil takke alle myndighetskontakter og hovedverneombud som har svart på undersøkelsene. Vi vil også takke prosjektgruppen i Havindustritilsynet for godt samarbeid underveis i prosjektperioden.

Prosjektet har vært ledet av Asle Høgestøl. Rapporten har blitt skrevet av Andrea Rørvik Marti og Asle Høgestøl i samarbeid.

Bergen,

juni, 2024

Innhold

Forord.....	5
Innledning.....	7
Bakgrunn.....	7
Metode	8
Revisjonsundersøkelsen	8
Overordnet undersøkelse	9
Håndtering av tilsynets navneendring	9
Manglende variasjon i datamaterialet	9
Rapportdisposisjon	9
Hovedfunn	10
Revisjonsundersøkelsen	12
Varselbrev og dialog i forkant	12
Gjennomføring av revisjonen.....	14
Oppsummeringsmøtet.....	16
Tilsynsrapporten	17
Havindustritilsynets virkemiddelbruk.....	19
Samhandlingen med Havindustritilsynet	21
Effekt av revisjonen.....	22
Samlet svargivning	24
Overordnet undersøkelse	27
Oppfølging av funn fra revisjon.....	27
Bred anvendelse av funn.....	31
Selskapenes tiltak.....	36
Kommunikasjon og oppfølging utenom revisjon.....	40
Det funksjonsbaserte regelverket.....	45
Havindustritilsynets omdømme	46

Innledning

Siden 2018 har ideas2evidence gjennomført brukerundersøkelser for Havindustritilsynet (tidl. Petroleumstilsynet). Undersøkelsene retter seg primært mot myndighetskontakter fra selskap i petroleumssektoren, og sendes ut både i tilknytning til hver enkelt gjennomført revisjon, og som en overordnet undersøkelse i slutten av hvert år. I forbindelse med den overordnede undersøkelsen for 2023 ble også hovedverneombud i næringen, som tidligere, invitert til å komme med sine vurderinger. Denne rapporten ser nærmere på sektorens vurderinger av Havindustritilsynet i 2023. Fokuset er både på selskapenes vurderinger av de enkelte revisjonene som ble gjennomført dette året, hvordan selskapene selv arbeider med informasjon som kommer frem gjennom dem, og hva de overordnede vurderingene av dialogen med, konsistensen hos og tilliten til Havindustritilsynet er.

Bakgrunn

Havindustritilsynet (heretter kalt «Havtil») er et selvstendig, statlig tilsynsorgan med myndighetsansvar for sikkerhet, beredskap og arbeidsmiljø i petroleumssektoren. Den 1. januar 2024 endret Havtil navn fra Petroleumstilsynet. Tilsynsansvaret er bredt, og inkluderer både plattformer, flyttbare innretninger, petroleumsanlegg på land, innretninger på havbunnen, olje- og gassrørledninger samt de over 25 000 personene som jobber offshore. Havtil har også tilsynsansvar for CO₂-injeksjon og lagring, og for fornybar energiproduksjon til havs. Disse områdene er imidlertid ikke omfattet av brukerundersøkelsene.

Havtil strukturerer tilsynsvirksomheten sin rundt prinsippet om risikobasert tilsyn, det vil si at områder med størst risiko blir prioritert. Videre driver Havtil med såkalt systemorientert tilsyn, som vil si at man retter tilsynet mot relevante deler av selskapenes styringssystem. Regelverk og tilsyn er utformet slik at det er selskapene selv som har ansvaret, basert på prinsippet om internkontroll. Dette skiller seg fra et regime basert på detaljstyring, som antas å lede til en passiv og re-aktiv holdning hos selskapene. Denne etablerte måten å tenke regelverk og tilsyn på kalles gjerne for «funksjonsbasert tilnærming». Selve tilsynsarbeidet består av dialog, faglige initiativ og aktiviteter som revisjoner og verifikasjoner.

I denne sammenhengen forstås revisjon som en «planlagt og systematisk gjennomgang av deler av styringssystemet» hos selskapet som blir revidert. Revisjonene er varslet på forhånd, og innledes vanligvis med et oppstartsmøte. Gjennomføringen av revisjonen skjer i form av dokumentgjennomgang og intervju med utvalgte personer. Formålet med revisjonene er å undersøke hvorvidt man finner samsvar mellom systemet slik det beskrives av selskapet, og den reelle situasjonen. Systemet må også i seg selv være av en slik kvalitet at det gir et godt grunnlag for forsvarlig drift. Det kan også gjennomføres stikkprøver for å undersøke om styringssystemet fungerer i praksis, såkalt verifikasjon.

Resultatene fra revisjonene blir dokumentert i tilsynsrapporter. I tilsynsrapportene presenteres observasjoner i form av eventuelle avvik og forbedringspunkter. Ulike virkemidler tas i bruk for å sikre at aktørene setter i verk tiltak. Normalt sendes rapporten til selskapet med en henstilling om at selskapet gjør rede for hvordan de vil håndtere avvik som er identifisert i rapporten. Pålegg, som

innebærer at selskapet har lovmessig plikt til å etterkomme tiltakene i vedtaket, brukes ved alvorlige regelverksbrudd.

Innføringen av brukerundersøkelser, som danner grunnlaget for denne rapporten, bør sees i kontekst av a) generelle føringer gitt Havtil av overordnet departement, som fremhever at viktige prinsipper for Havtils virksomhet er medvirkning og samarbeid med sektoren, b) Stortingsmeldingen om HMS i petroleumsvirksomheten, hvor en partssammensatt arbeidsgruppe¹ poengterte viktigheten av at Havtil «oppfattes å være kompetent og pålitelig», og c) Havtils tildelingsbrev i årene etter, hvor departementet pålegger Havtil å gjøre en vurdering av «oppnådde effekter i virksomhetene som følge av Havindustritilsynets innsats». Brukerundersøkelsene har hatt som mål å både undersøke hvordan sektoren vurderer samarbeidet med Havtil, hvordan Havtils kompetanse oppfattes, og hvilke effekter tilsynsvirksomheten kan antas å ha.

Metode

Datagrunnlaget for denne rapporten er basert på to ulike brukerundersøkelser:

- ◆ Revisjonsundersøkelsen, som gjennom året sendes til virksomhetenes myndighetskontakt, kort tid etter hver gjennomført revisjon. Tematikk for denne undersøkelsen er blant annet myndighetskontaktens vurderinger av varselbrev og dialog i forkant, gjennomføringen av revisjonen, oppsummeringsmøtet og tilsynsrapport. I tillegg til noen mer generelle spørsmål om samhandlingen med Havtil i revisjonen, og hvilket utbytte virksomhetene har hatt av den.
- ◆ En «overordnet» brukerundersøkelse, sendt ut til myndighetskontakter og hovedverneombud, i slutten av året. Denne undersøkelsen er ikke knyttet til en spesifikk revisjon, men søker mottakernes overordnede vurderinger av revisjonenes nytteverdi, hvordan de kommuniserer med Havtil, og hvordan de generelt vurderer ulike aspekter ved Havtil som tilsynsorgan

Respondentene har underveis i spørreskjemaet fått muligheten til å utdype enkelte svar med fritekstfelt. Mange har benyttet seg av denne muligheten og gitt til dels utfyllende og konstruktive tekstlige tilbakemeldinger. En del av disse presenteres fortløpende i rapporten. Selv om tekstkomentarene kan være interessante for Havtil i et videreutviklingsperspektiv, er det viktig å påpeke at disse ikke nødvendigvis er representative for de generelle vurderingene i petroleumssektoren.

Et viktig prinsipp for brukerundersøkelsen er anonymitet. Virksomhetene har i all kommunikasjon fått lovnader om at Havtil kun vil få tilgang på oppsummert statistikk, og at svar fra enkeltelskaper og enkeltrevisjoner ikke vil tilgjengeliggjøres. Et unntak er Equinor, som har gitt tillatelse til at deres selskap kan skilles ut i analysen. Av alle revisjoner i 2023 har 36 prosent vært rettet mot Equinor.

Revisjonsundersøkelsen

Revisjonsundersøkelsen har rettet seg mot alle revisjoner med oppstart i 2023. Ettersom de fleste revisjonsaktiviteter tar noe tid fra oppstart til avslutning, har derfor datainnsamlingsperioden for 2023-revisjoner gått fra februar 2023 til april 2024. I løpet av datainnsamlingen har det blitt sendt ut undersøkelser i tilknytning til 105 ulike revisjoner. Revisjonene ble gjennomført i perioden 12. januar

¹ <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/helse-arbeidsmiljo-og-sikkerhet-i-petroleumsvirksomheten/id2573172/> [lastet ned: 17.04.2018]

til 23. desember 2023. Vi har mottatt i alt 67 undersøkelsessvar, hvilket gir en svarprosent på 63. Dette må regnes som en høy svarprosent for denne typen undersøkelser. I alt har 29 ulike virksomheter blitt invitert til å gi sine svar i minst én revisjonsundersøkelse.

Overordnet undersøkelse

Den overordnede undersøkelsen rettet seg mot myndighetskontakter og hovedverneombud i petroleumssektoren. Kontaktinformasjon for myndighetskontaktene ble hentet inn fra Havtil, mens kontaktinformasjon for hovedverneombudene ble tilsendt fra de enkelte virksomhetene i sektoren. Undersøkelsens feltperiode var mellom 16.11.2023 til 13.12.2023, og invitasjon til undersøkelsen ble sendt ut til 87 myndighetskontakter og 187 hovedverneombud (totalt 274 respondenter). Undersøkelsen mottok i alt 50 svar fra myndighetskontakter (svarprosent 58) og 110 svar fra hovedverneombud (svarprosent 59). Samlet var det dermed 58 prosent av de inviterte som svarte på undersøkelsen, hvilket også må regnes som en høy svarprosent.

Håndtering av tilsynets navneendring

Den 1. januar 2024 endret som nevnt Havindustritilsynet navn fra Petroleumstilsynet. I denne rapporten omtaler vi tilsynet, med noen få unntak, som «Havindustritilsynet». Spørreskjemaene som danner grunnlaget for denne rapporten ble imidlertid sendt ut i 2023, eller var knyttet til revisjoner med oppstart i 2023. I disse spørreskjemaene var det derfor referert til «Petroleumstilsynet». I figurtitler eller andre tilfeller der vi siterer fra spørreskjemaet, gjengir vi spørsmålene slik de ble formulert, uten å endre på navnet. Det samme gjelder i tekstsvaer fra respondentene i undersøkelsen, hvor de fleste benytter det gamle navnet i sin omtale av tilsynet. Svarene er i alle tilfeller sitert ordrett.

Manglende variasjon i datamaterialet

En gjennomgående tendens i de innsamlede dataene fra de to undersøkelsene er at respondentene stort sett gir positive vurderinger av både Havtil generelt, hvordan de ulike delene av revisjonene gjennomføres, og hvordan de generelt stiller seg til tilsynsvirksomhet. En konsekvens av dette er at det er forholdsvis lite variasjon å forklare i dataene. I en analyserapport av denne typen vil man normalt sett forsøke å forklare nettopp variasjon – *hvem svarer hva, og hvorfor?* Fordi respondentene er relativt samstemte i sine positive vurderinger er mulighetene for denne typen analyser begrenset i rapporten.

Forskjeller mellom hovedverneombud og myndighetskontakter blir diskutert når vi ser på den overordnede undersøkelsen, og vi trekker også frem forskjeller i svargiving fra respondenter tilknyttet Equinor og fra andre selskap i petroleumssektoren. Utover dette fører den manglende variasjonen i datamaterialet til at analysene stort sett blir presentert og diskutert på et overordnet nivå.

Rapportdisposisjon

Rapporten er delt inn i to kapitler. Først gjennomgår vi revisjonsundersøkelsen. Oppbygning av dette kapittelet følger innledningsvis samme struktur som en revisjon. Det starter med et sett av spørsmål om varselbrev og dialog i forkant av selve revisjonen, før vi går videre med å presentere selskapenes vurderinger knyttet til gjennomføringen av revisjon, oppsummeringsmøtet og tilsynsrapporten.

Selskapene ble også bedt om å vurdere samhandlingen med Havtil i de spesifikke revisjonene, og det opplevde utbyttet av dem. Avslutningsvis i kapittelet sammenlignes resultatene med svargivingen fra tidligere år.

Etter dette ser vi nærmere på resultatene fra den overordnede undersøkelsen. Denne undersøkelsen var rettet mot både myndighetskontakter og hovedverneombud hos virksomhetene i petroleumssektoren. Svarene for disse to gruppene presenteres separat. Vi ser på hvordan respondentene bruker og håndterer funn og læringspunkter i Havtils revisjoner og tilsynsaktivitet, hvilke informasjonsformer fra Havtil som vanligvis benyttes, hvordan de vurderer det gjeldende HMS-regelverket i petroleumssektoren, og betydningen av Havtil generelt og deres virkemidler. Videre gjennomgår vi en rekke spørsmål hvor Havtil som tilsynsmyndighet står i fokus, med tanke på forhold som konsistens, tillit, og overordnet vurdering av arbeidet som gjøres.

Hovedfunn

Denne rapporten baserer seg to på undersøkelser; revisjonsundersøkelsen som sendes ut til myndighetskontakter etter hver gjennomført revisjon, og en mer generell overordnet undersøkelse sendt ut til myndighetskontakter og hovedverneombud i slutten av 2023. Til sammen dekker disse to undersøkelsene opp for et bredt spekter av spørsmål, blant annet knyttet til selskapenes eget sikkerhetsarbeid, vurderinger av gjeldende regelverk for petroleumssektoren, og hvordan man oppfatter Havtil og arbeidet tilsynet gjør, i enkeltrevisjoner og generelt.

Svarene i både revisjonsundersøkelsen og den overordnede undersøkelsen er i hovedsak positive, og viser at Havtil har godt omdømme i petroleumssektoren. Vi ser at Havtils arbeid er godt innenfor bransjens forventninger, og at Havtil kommer godt ut av en sammenligning med tilsvarende myndighetsaktører. Hele 94 prosent av myndighetskontaktene, og 90 prosent av hovedverneombudene, oppgir at de i stor eller svært stor grad har tillit til Havtil.

Samhandlingen mellom selskapene og Havtil skiller seg ut som spesielt positiv. Selskapene gir Havtil god vurdering på informasjonen som kommer i forkant i revisjonen, og ser ut til å ha spesielt stor nytte av muligheten til å ha dialog for å avklare eventuelle uklarheter før selve revisjonen startes.

En god del respondenter gir tekstlige tilbakemeldinger om at revisjonene er ressurskrevende. Det er allikevel få som mener at denne belastningen er urimelig stor. Det er i det hele tatt få som uttrykker misnøye knyttet til selve revisjonene. Havtil får god vurdering når det gjelder kompetanse. 85 prosent opplever Havtil som en sterk og tydelig tilsynsetat.

Som i tidligere år, er det en del respondenter som opplever at det er en viss variasjon i praksis mellom revisjoner og revisjonslag, men at det er få som opplever at variasjonen er stor. Det ser altså ut til at petroleumssektoren generelt sett opplever Havtil som konsistente i håndhevingen av regelverket.

Både myndighetskontakter og hovedverneombud mener av Havtils revisjonsvirksomhet er viktig for selskapenes sikkerhetsarbeid. De to gruppene har imidlertid noe ulikt syn på behovet for mer statlig styring. Litt under halvparten av hovedverneombudene ønsker mer statlig detaljstyring av petroleumssektoren, og over to tredeler mener at sikkerhet og arbeidsmiljø ville blitt høyere prioritert dersom myndighetene hadde gitt tydeligere føringer.

Henholdsvis 74 og 62 prosent av respondentene oppgir at Havtil har identifisert avvik eller forbedringspunkt i forbindelse med revisjon. Kun 8 prosent har fått pålegg eller varsel om pålegg. 65-80 prosent vurderer bruken av forbedringspunkter som rimelige, godt begrunnet og konsistent med tidligere praksis. En noe lavere andel, 60-70 prosent, vurderer bruken av avvik tilsvarende.

Vi ser at det er pålegg og varsel om pålegg som i størst grad fører til iverksetting av tiltak. Dette er myndighetskontaktene og hovedverneombudene stort sett enige om. Det er litt mer variasjon i synet på betydningen av forbedringspunkter, hvor myndighetskontaktene er mer overbevist om oppfølgingen av disse enn hva hovedverneombudene er.

Tilsyn gjennomføres både med fysiske befaringer og gjennom digitale møter og intervjuer. Et tydelig funn er at respondentene verdsetter fysisk befaring. Henholdsvis 67 prosent av myndighetskontakter og 94 prosent av hovedverneombud mener det er mer sannsynlig at fysisk befaring fører til tiltak. Flere gir uttrykk for at fysisk befaring gir revisjonen mer tyngde og legitimitet.

Etter fem år med brukerundersøkelser, har vi mulighet til å se på utviklingen i selskapenes svar over tid. Det er naturlig å forvente en viss variasjon, uten at det nødvendigvis er en utvikling av reell betydning. Alt i alt finner vi at selskapenes vurderinger er på linje med fjorårets resultat. Vi merker oss samtidig en svakt positiv utvikling innenfor varselbrev og dialog i forkant, gjennomføring av revisjon, oppsummeringsmøte, tilsynsrapport og samhandling med Havtil, sammenlignet med både 2022 og 2021. Det eneste punktet der vi ser en svak nedgang er i vurderingen av effekt/utbytte av revisjonen, som nå er på et noe lavere nivå enn de foregående undersøkelsene. I den overordnede undersøkelsen er utviklingen mer uklar, og det er ingen tydelig overordnet retning på utviklingen. Samlet sett kan resultatene i både revisjonsundersøkelsen og den overordnede undersøkelsen karakteriseres som positivt stabile.

At svarene for det meste er positive, betyr ikke at kritikk er helt fraværende. Det finnes kritiske røster, både til enkeltrevisjoner, enkelthendelser, og Havtils arbeid generelt. Vi finner likevel ingen overordnede fellesnevner for kritikken, men trekker flere steder i rapporten fram kritiske enkeltkommentarer som kan anspore til videre utvikling av tilsynsvirksomheten.

Revisjonsundersøkelsen

Kort tid etter levert rapport på revisjonene som ble startet opp i løpet av 2023, ble myndighetskontaktene fortløpende invitert til å svare på en revisjonsundersøkelse. Denne undersøkelsen er altså tett knyttet til den enkelte revisjonen, både i innhold og tid.

I dette kapittelet ser vi først på grupper av spørsmål som fokuserer på ulike faser av revisjonen, fra selskapet mottar varselbrev og til tilsynsrapporten foreligger. Deretter ser vi på noen mer generelle spørsmål om hva selskapet mener om revisjonen samlet sett, og samhandlingen med Havtil.

Spørsmålene ble stilt med fem svaralternativer, som spenner fra positiv til negativ. Med enkelte unntak kan positive svar tolkes som en positiv tilbakemelding til Havtil. Som vi skal se, er det i hovedsak den positive enden av skalaen som har blitt benyttet, og det finnes ingen spørsmål der de negative svarene er i overvekt. Enkelte steder er det interessant å se på forskjellen mellom positive og svært positive svar, og der går vi nærmere inn på dette. Andre steder er det derimot rimelig å tolke begge som uttrykk for omtrent samme synspunkt, og vi gir derfor ikke den samme oppmerksomheten til skillet.

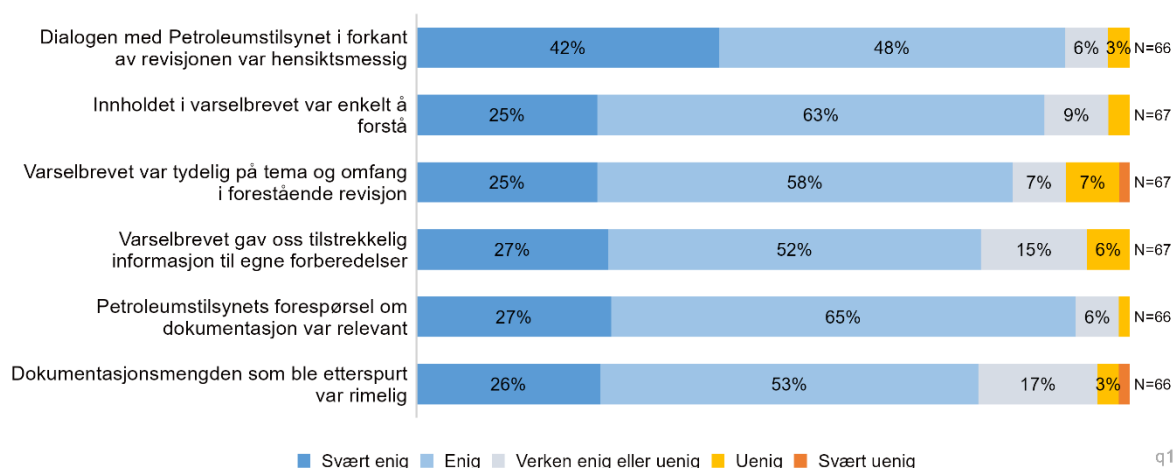
Undersøkelsen i sin nåværende form har pågått siden 2019, og vi kan derfor sammenligne svarverdier mellom år. Vi trekker frem relevante utviklingstrekk gjennom kapittelet, og avslutningsvis presenterer vi gjennomsnittsverdier for svargivingen i de fem årene det er undersøkelsesdata for.

Varselbrev og dialog i forkant

I forkant av hver revisjon sender Havtil varsel til selskapet som har ansvar for driften på innretningen hvor revisjonen skal skje. Brevet skal gi selskapet anledning til å gjøre forberedelser som er nødvendig i forkant av revisjonen. Dette innebærer at selskapene får vite konkret hva som skal undersøkes, og hvilken dokumentasjon selskapet må legge fram for Havtil. Dersom selskapene har behov for ytterligere informasjon, er det dialog med Havtil om det. Målet med disse forberedelsene, er at revisjonen skal bli gjennomført på en så god måte som mulig. I denne delen ser vi på hvor godt dette fungerer i praksis.

Figur 1 viser at selskapene i all hovedsak er fornøyde med Havtils prosess i forkant av revisjonen. Hele 90 prosent var enige eller svært enige i at dialogen i forkant var hensiktsmessig, noe som tilsvarer en reduksjon på fem prosentpoeng siden forrige undersøkelse, men allikevel 2 prosentpoeng over undersøkelsen fra 2021. Variasjonen mellom årene er med all sannsynlighet tilfeldig. Det er få som har noe å utsette på samhandlingen med Havtil. De fleste er fornøyde med både varselbrevet og Havtils forespørsel om dokumentasjon.

Figur 1: Varselbrev og dialog i forkant. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

De få som uttrykte seg negativt i noen av spørsmålene, fikk muligheten til å utdype sin svargiving med egne ord. Tekstsvarene som kom inn går i all hovedsak ut på at den etterspurte dokumentasjonsmengden er for stor, og at det har blitt etterspurt ytterligere dokumentasjon underveis i prosessen.

«Det ble levert dokumentene som ble beskrevet i varselbrevet. Likevel ble det krevd mer og mer dokumentasjon som opptar veldig mye tid i en liten organisasjon til å hele tiden lete frem nye dokumenter som det blir spurt etter.»

«Det ble forespurt mye mer dokumentasjon enn hva som ble etterspurt under tilsynet. Det krevde mye tid og ressurser å gjøre klart.»

«Mer av dokumentasjonen kan med fordel gjennomgå sammen med oss under revisjonen.»

«Det var behov for et møte mellom Ptil og oss for å avklare Ptils forventninger i varselet»

Enkelte respondenter opplevde også at tilsynsvarselet inneholdt utilstrekkelig informasjon eller var vanskelig å forstå:

«Tilsynsvarselet anga kun dato (dag) for tilsynet og ikke noe om varigheten (start - slutt) eller ønskede deltagere.»

«Ufullstendig varsel ved at intervjuer av [selskapets] ansatte i [selskapet] sine lokaler i etterkant av offshoredel ikke stod nevnt.»

«Varselbrevet inneholdt lite/ingen informasjon om offshore del av tilsynet. Dette er uheldig fordi det er viktig for vår organisasjon å forberede tilsynet, spesielt offshore delen. Vi lager ofte forslag til plan for gjennomføring for i minst mulig grad å forstyrre den daglige driften og forberede personellet.»

«Varselbrevet er for automatisk og inneholder flere merkelige strofer grunnet deres datasystem.»

«Omfanget i varsel var veldig omfattende og kanskje litt lite spesifikt. Varselet ble i stor grad oppfattet som en oppsummering av alt regelverk innenfor vedlikeholdsstyring.»

«I ettertid er det godt samsvar, men vi brukte litt tid på "å tyde" innholdet i tilsynsvarselet.»

Andre er allikevel positive til innholdet i tilsynsvarselet:

«God dialog og avklaringer i forkant av tilsynet. Tilsynsvarselet ga en god beskrivelse av oppgaven.»

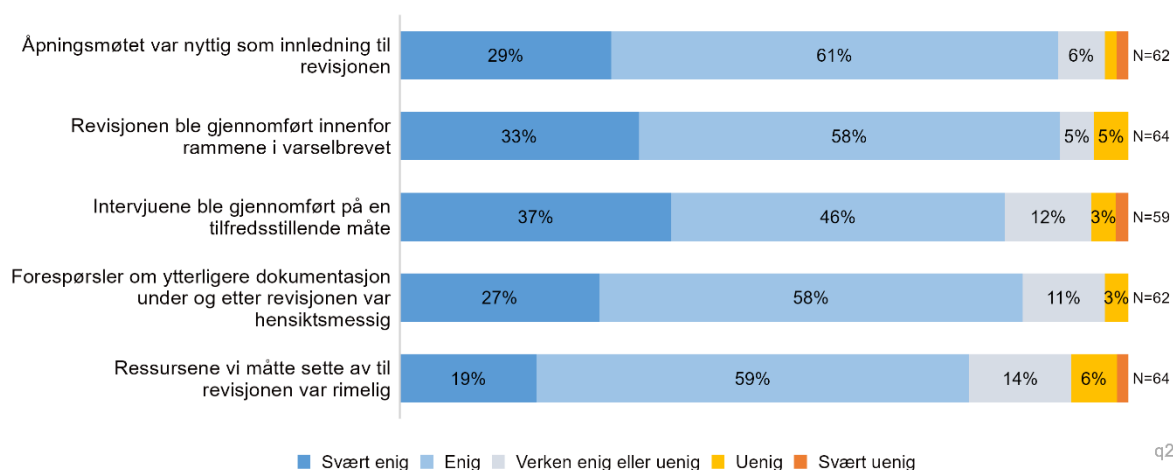
Det er også mange respondenter som oppgir positive erfaringer med dialogen i forkant av tilsynet. Mange forteller om konstruktiv dialog i forkant, noe som bidro til et effektivt tilsyn med mindre behov for avklaringer i etterkant. Også når det har skjedd endringer i det planlagte tilsynet er det respondenter som er positive til informasjonsflyten og dialogen rundt dette.

Gjennomføring av revisjonen

Vi skal nå se på gjennomføring av selve revisjonen. Denne fasen starter med Havtils åpningsmøte, og omfatter dessuten verifikasjoner, intervjuer og gjennomgang av dokumentasjon. Fokuset i undersøkelsen er på to ting. Det første er belastningen som revisjonen legger på selskapet. Det andre er om revisjonen var i samsvar med det som ble varslet.

Selskapenes vurdering av gjennomføringen av revisjonen forteller en tilsvarende historie som for forberedelsene (figur 1). Som i tidligere år, er de aller fleste fornøyde, og vurderingene er forholdsvis like som i forrige rapport.

Figur 2: Gjennomføring av revisjonen. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

Et mindretall av selskapene som ble spurt oppgir utfordringer knyttet til ressursbruk, dokumentasjonskrav og gjennomføring av intervjuer. Noen selskaper forteller om negative erfaringer fra intervjuene:

«Tilsynsleder innledet hvert intervju med å si til intervjuobjektet at intervjuet ikke er en eksamen, men at Ptil skal se på systemet. Opplevelsen er at dette ikke likevel stemmer. Hvis en person gir et dårlig inntrykk, har ikke bedriften sjanse til

å rette dette opp igjen. Ofte blir intervjuene tilsynelatende ukritisk brukt som underlag for avvik.»

«Åpningsmøtet gir ingen verdi. Måten intervjurunden gjennomføres på er lite konstruktiv og gir lite dialog. Det sitter mange fra Ptil på en side av et bord, men de som revideres får ikke møte med så mange vi vil. Ptil burde innby til bedre dialog under intervjurundene hvor vi får større anledning til å forklare og vise fram våre system og rutiner. Blir i for stor grad en slags avhørssituasjon.»

«Intervjuet opplevdes ubehagelig og vi måtte ha de-briefing med intervjuobjektet i etterkant. I ettertid ser en fra selskapets side at intervjuet burde vært stoppet. Vi hadde en lengre dialog/avklaring angående denne saken med oppgaveleder og ble omforent om veien videre. Bortsett fra denne saken synes selskapet at dette var et godt gjennomført tilsyn både på land og offshore inkludert intervjuer.»

Det påpekes også at det kan være utfordringer for selskapet knyttet til å stille med de rette fagpersonene på intervjuene, noe som kan resultere i en situasjon som oppleves uheldig:

«Det er viktig at spørsmålene som stilles i intervju stilles til riktig nivå/faggruppe - det er ikke slik at alle som jobber offshore skal ha detaljert kunnskap om alt som foregår i selskapet/andre deler av organisasjonen.»

«Intervjuene hadde god tone og ble utført på en god måte, men vi opplever litt at Ptil tidvis ikke forholder seg til oppgitte ansvarsområder og stiller spørsmål utover disse selv om de har blitt spesifisert tidligere i tilsynet. [...] For at Ptil skal oppnå en så åpen dialog som mulig med alle involverte er det viktig at personell som blir intervjuet ikke føler seg tvunget til å svare på spørsmål som ikke er innenfor deres ansvarsområder.»

Enkelte respondenter undrer seg over behovet for å involvere verneombud onshore i tilfeller der dette medfører praktiske utfordringer eller anses som lite nødvendig:

«Når HVO [som arbeider offshore] skal delta på slike landmøter/åpningsmøter blir dette en ekstra belastning/overtid for HVO. Vi skulle gjerne sett at deltakelse fra vernetjenesten var offshore.»

«Ptil bør vurdere om møte med onshore kontorbasert verneombud er relevant for slike onshore tilsyn. Absolutt relevant for offshore verneombud.»

Det overveiende flertallet av tekstsvarene var like fullt svært positive til gjennomføringen av tilsynet.

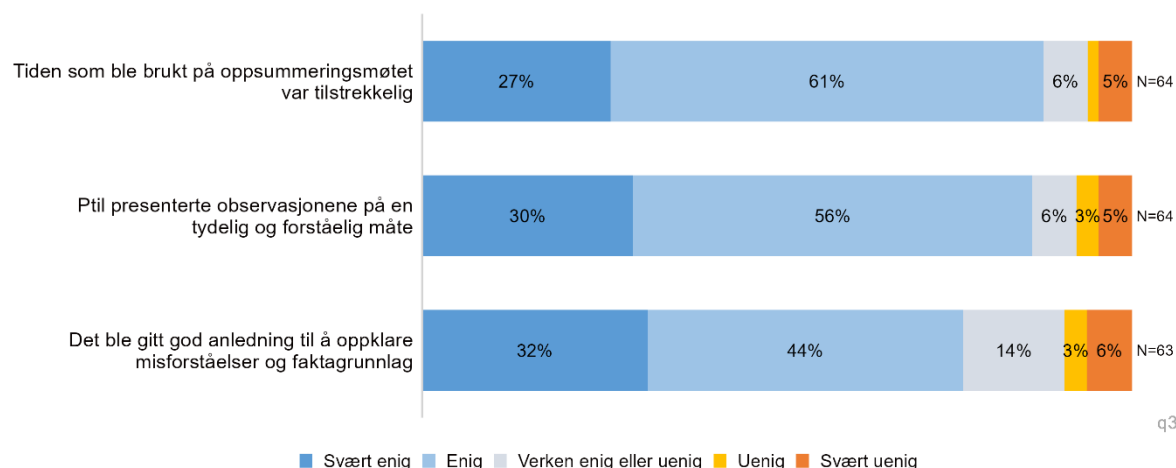
«Dette tilsynet ble gjennomført på en eksemplarisk måte, vi fikk god informasjon og dialogen i forkant var utmerket. Vi fikk god nok tid til forberedelser, og tilsynet ble gjennomført iht. plan. Forutsigbart og fint. Faglig dyktig personell fra Ptil bidro til konstruktive og gode diskusjoner. Veldig bra gjennomført.»

Oppsummeringsmøtet

Hver revisjon avsluttes med et oppsummeringsmøte hvor Havtil legger fram sine observasjoner, og hvor selskapet får mulighet til å komme med tilsvar til observasjonene og Havtils foreløpige konklusjoner. Møtet har dermed en viktig funksjon som arena for å avklare misforståelser og å gi selskapet en forståelse av Havtils umiddelbare vurdering i påvente av en endelig rapport. I tilfeller med alvorlige avvik, vil oppsummeringsmøtet gi et godt utgangspunkt for rask utbedring. I revisjoner med mindre alvorlige funn, kan møtet bidra til at rapporten blir mer presis, og at selskapet får en bedre forståelse av rapportens innhold.

Selskapene svarte stort sett positivt på spørsmålene om oppsummeringsmøtet, og gav uttrykk for at møtene er lange nok, og at innholdet er forståelig, i tråd med svarene fra tidligere år. Vi merker oss at selskapene som uttrykte seg kritisk til gjennomføringen av revisjonen i mange tilfeller også har kommentarer knyttet til oppsummeringsmøtet.

Figur 3: Oppsummeringsmøtet. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

Tidligere år har det kommet tilbakemelding på at enkelte opplevde at det ikke var satt av tilstrekkelig med tid til oppsummeringsmøtet. I år er det ingen som kommer med denne typen tilbakemeldinger. Det virker derimot som om oppsummeringsmøtene har vært gjennomført på noe varierende måter, og der møtet ble gjennomført kun muntlig, uten lysbilder eller annet støttemateriale, opplevdes tilbakemeldingene som mer uklare:

«Oppsummeringsmøtet etter tilsynet hadde også god tone og dialogen var god. En generell tilbakemelding om disse møtene er at det er krevende å få notert ned oppsummering og funn og dermed kunne gi tilbakemelding på disse. Siden disse som regel blir lest opp fortløpende og ikke vist/gitt skriftlig er det krevende å få med seg alle detaljer. Dette gjør også at korrigering av feil/uenigheter kan bli mangelfull.»

«Bedre struktur og funn tekst må i langt større grad være klart og presenteres på en skjerm.»

Det er allikevel tydelig at mange har benyttet visuelle presentasjoner under oppsummeringsmøtet, og dette blir tatt godt imot:

«Veldig bra og ryddig med skriftlig fremstilling av observasjoner i PPT presentasjon, tydelig fremlagt og åpne for innspill og tilbakemeldinger.»

«Veldig bra når det blir vist ein presentasjon i oppsummeringsmøtet slik at vi slipper å notere men konsentrere oss om det som blir oppsummert.»

«I oppsummeringsmøte ble det vist en presentasjon som var bra. Dette er en god praksis i oppsummeringsmøter.»

Et litt større mindretall er uenig i at Havtil presenterte observasjonene på en tydelig og forståelig måte, og at det ble gitt god anledning til å oppklare misforståelser og faktagrunnlag. Enkelte selskaper opplevde tilbakemeldingene som uklare eller opplevde dem som ensidig negative:

«[Ptil] var tilsynelatende ikke interessert i å få oppklart misforståelser og vedkommende uttalte da vi kommenterte at vår kommentar ikke var en presisering av faktafeil.»

«Oppsummeringsmøtene er fine de, men for personell som kun har vært med på deler av tilsynet - så oppfattes oppsummeringsmøtet som omfattende, en oppramsing av funn som det er vanskelig å "få hode og hale på" og dermed også vanskelig å kommentere på for å diskutere hvorvidt de er korrekt observert.»

«Det er imidlertid vanskelig å forstå hva som blir funn i tilsynet, fordi det blir mer en opplisting og ikke en oppsummering. Det er derfor vanskelig å gi tilbakemelding på faktafeil og misforståelser, som er hensikten med møtet.»

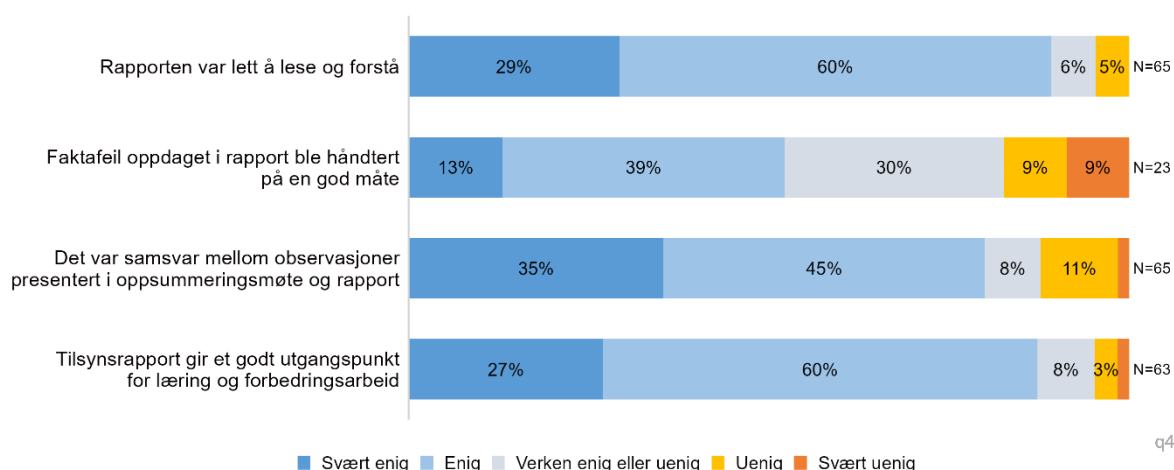
«Sluttmøtet ble gjennomført uten at alle revisorer fikk lagt fram alle funn tydelig. Det framstår som veldig uklart hva som blir et funn og hva som ikke blir et funn.»

Avslutningsvis presiserer vi igjen at det generelle bildet er positivt: De aller fleste selskaper gir gode vurderinger og flere skriver også med egne ord at de opplever dialogen som god.

Tilsynsrapporten

Etter gjennomført revisjon arbeider Havtil videre med funnene. Dette arbeidet ender med en tilsynsrapport som blir sendt til det reviderte selskapet, og deretter publisert på Havtils nettsider. Et viktig poeng med rapporten, er at den skal være en grundig skriftliggjøring som gir selskapene et godt utgangspunkt til å iverksette tiltak. Det er rimelig å forvente at funnene som blir presenterte i rapporten i stor grad samsvarer med funnene som ble lagt fram i oppsummeringsmøtet. Vi skal nå se på hva selskapene mente om tilsynsrapporten.

Figur 4: Tilsynsrapport. Svaralternativet «Ikke relevant» er utelatt.

Selskapene var i stor grad fornøyde med tilsynsrapporten. De fleste var enige i at innholdet i rapporten var tydelig og i overensstemmelse med observasjonene som ble presenterte i oppsummeringsmøtet. Det er verdt å merke at andelen som er enig eller svært enig i at tilsynsrapporten gir et godt utgangspunkt for læring og forbedringsarbeid, har økt med 11 prosentpoeng siden fjorårets undersøkelse, fra 76 prosent til 87 prosent.

Som vi tidligere har sett var det likevel noen få som ikke opplevde sammenhengen som god. Av kritiske kommentarer hevder noen selskaper at tilsynsrapporten kunne vært mer treffsikker:

«Det er en forskjell i formuleringene i oppsummeringsmøtet og det som gjengis i begrunnelsene for avvik/forbedringspunkter i rapporten. Detaljer som er viktig for å forstå helhetsbildet er ikke med i rapporten. Vårt inntrykk er at teksten i rapporten tilpasses for stor grad til forskriftstekstene.»

«Det var behov en utdyping av avvik [...] da dette ble opplevd som mangelfullt spesifisert.»

Andre påpeker at innholdet i tilsynsrapporten ikke samsvarer med informasjonen som ble gitt i oppsummeringsmøtet, noe som gjør at enkelte funn kan komme overraskende på og oppfattes som frustrerende:

«Identifisert avvik i den foreløpige rapporten ble ikke nevnt i oppsummeringsmøtet.»

«Det ble ikke klart framstilt på sluttmøtet hva som var funn, og dermed ble det endel overraskelser i rapporten.»

Når det kommer til respondentenes tilbakemelding på håndtering av faktafeil, merker vi oss at andelen som er uenig i påstanden i år (18 %) er vesentlig lavere enn i fjor (27 %). Vi ser i tillegg relativt få negative tilbakemeldinger på håndteringen av faktafeil, som går på at påpeking av disse ikke ble hensyntatt:

«Det ble kommentert på faktafeil der beskrivelsen i rapporten hadde fokusert kun på negative sider/kommentarer gitt i intervju og rapporten er skrevet på en måte som ikke reflekterer det rulle bildet. Dette ble ikke hensyntatt.»

«Ptil tok ikke hensyn til kommentarer ang ordlyd i rapporten som slik det framstår blir faktafeil.»

Enkelte er også kritiske til andre aspekter ved håndtering av faktafeil, og definisjonen av disse:

«Utfordringen ligger i "definisjonen" av begrepet faktafeil. Ingen direkte feil som sådan, mer ulik oppfatning av hvordan funn blir beskrevet.»

«Problemet er ikke håndteringen av faktafeil, problemet er ensidig og selektiv fremstilling av fakta. Hvis Ptil gjør 1000 spottsjekker, og der er feil med 1 av 1000, blir bare den ene som er feil nevnt. Dette bryter med utsagnet om at Ptil skal se på systematikken. Hvis rapporten sier for eksempel at selskapene ikke vurderer risikoen for angrep fra blåhvaler, så er ikke det en faktafeil, men likevel en helt feil fremstilling (da dette ikke er relevant).»

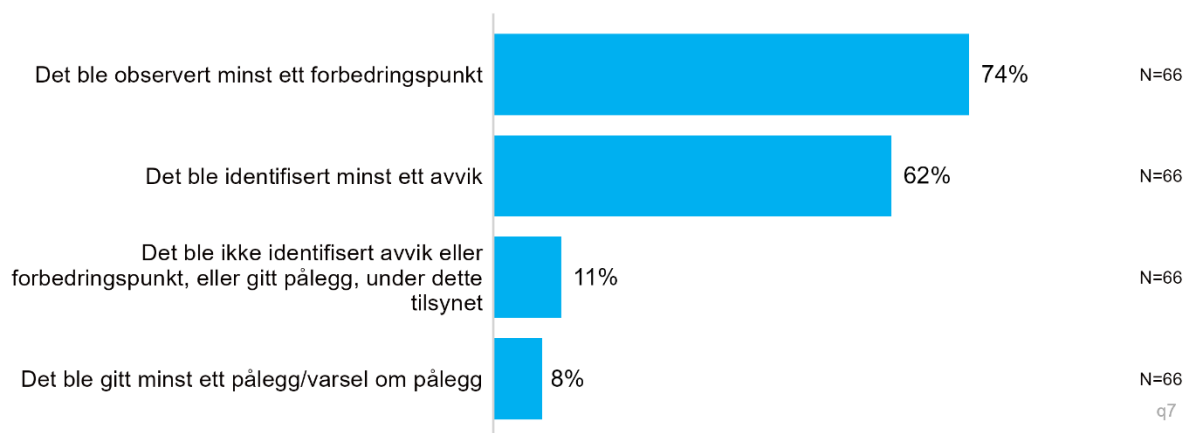
Allikevel er det flere som er positive til håndteringen av faktafeil:

«Vi setter pris på at Ptil tar våre tilbakemeldinger på faktafeil til etterretning. Det er i alles interesse at det som står i rapporten er korrekt og gjenkjennbart.»

Havindustritilsynets virkemiddelbruk

I tilsynsrapporten har Havtil anledning til å reagere på regelverksbrudd eller andre konkrete forhold som ble avdekket under tilsynet. Sentrale reaksjonsmidler er blant annet identifisering av avvik, forbedringspunkt eller pålegg eller varsel om pålegg. Disse virkemidlene benyttes basert på funnets alvorlighetsgrad. Havtil har mildere virkemidler enn dem nevnt over, som dialog, men også strengere virkemidler som tvangsmulkt eller krav om stans av produksjonen. I undersøkelsen har selskapene blitt stilt et sett av spørsmål tilknyttet Havtils virkemiddelbruk.

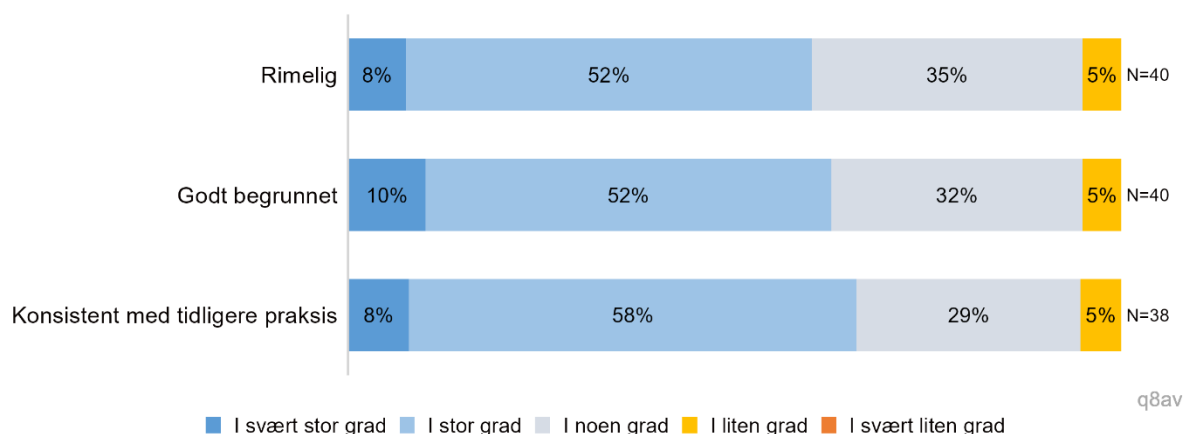
Figur 5: Funn i forbindelse med tilsyn

Selskapene ble først bedt om å oppgi hva som ble avdekket under tilsynet, og her kunne de krysse av for flere alternativer. 74 prosent oppgir at det ble identifisert minst ett forbedringspunkt, noe som er

en økning på 7 prosentpoeng fra fjoråret. Videre oppgir 62 % at det ble observert minst ett avvik, noe som er en reduksjon på 12 % fra året før. Totalt sett ble det altså observert flere forbedringspunkter og færre avvik i 2023-revisjonene enn i 2022-revisjonene. Andelen som mottok pålegg eller varsel om pålegg ligger stabilt lavt på 8 % (mot 9 % i 2022). Selskapene fikk deretter oppfølgingsspørsmål knyttet til disse funnene.

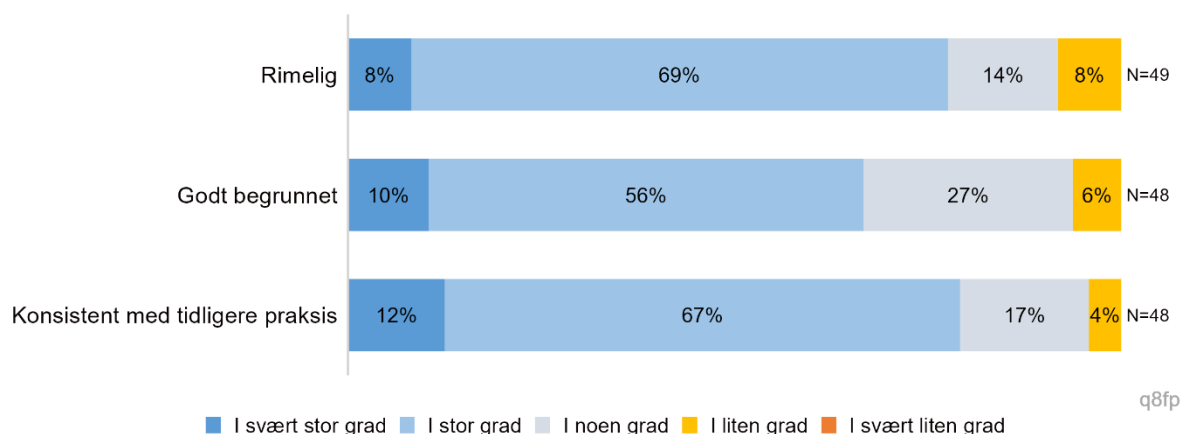
Figur 6: «I hvilken grad vurderer dere bruken av avvik som ...»

Rundt seks av ti som fikk påvist avvik i tilsynsrapporten opplevde dette i stor eller svært stor grad som rimelig, noe som tilsvarer en økning på 11 prosentpoeng sammenliknet med den foregående undersøkelsen. Enda flere opplevde avviket som godt begrunnet eller konsistent med tidligere praksis. Mange stiller seg «nøytrale», men svært få mener at avviket var urimelig eller dårlig begrunnet.

Enkelte selskap som mottok melding om avvik, skriver i sine tekstkommentarer at de er uenig i dette, og Havtils tolkning av dokumentasjonen som lå til grunn for beslutningen. Enkelte savnet dialog rundt observasjoner som førte til avvik underveis i tilsynet. Samtidig er det også respondenter som påpeker at å få satt et søkelys på dokumenterte avvik er en viktig del av selskapets forbedringsarbeid.

Figur 7: «I hvilken grad vurderer dere bruken av forbedringspunkt som ...»

Selskapene er gjennomgående positivt innstilt til forbedringspunktene som Havtil identifiserte. Nærmere åtte av ti opplevde forbedringspunktene som rimelige, noe som er på linje med undersøkelsen fra 2022. I 2022 var det imidlertid ingen som svarte at de i liten grad opplevde forbedringspunktene som rimelige, noe åtte prosent gjorde i denne runden. Andelen som opplevde

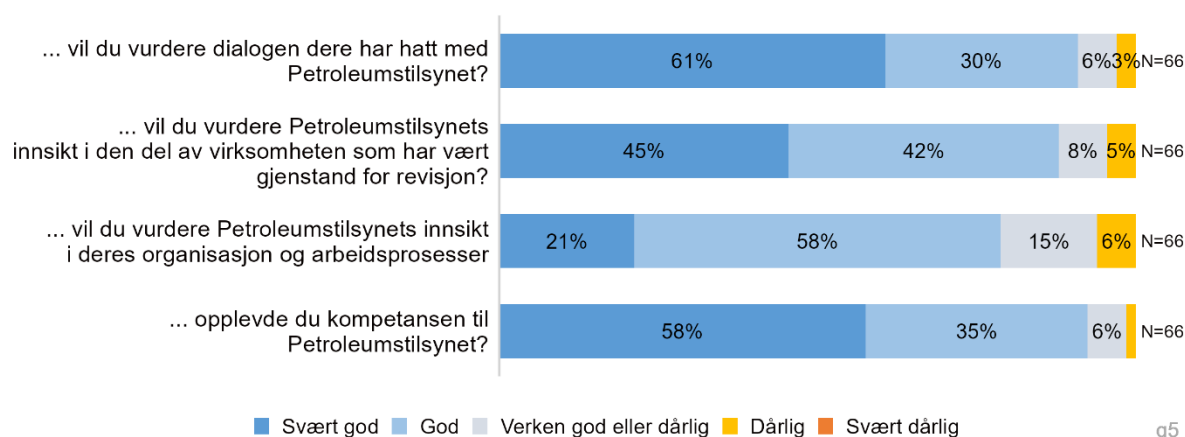
forbedringspunktene som godt begrunnet er også noe redusert fra året før, fra 73 % til 66 %. Andelen som opplever at forbedringspunktene er konsistent med tidligere praksis er omtrent lik som det foregående året.

Selskapene som mottok *pålegg eller et varsel om pålegg* ble også bedt om å vurdere hvorvidt dette var rimelig, godt begrunnet eller konsistent med tidligere praksis. Her fremstår respondentene også i hovedsak positive, men noe mer kritiske i forhold til vurderingene av forbedringspunkter. Under halvparten av de spurte svarer at de «i liten grad» opplevde pålegget som rimelig. Vi understreker at svært få, kun fem respondenter, fikk disse oppfølgingsspørsmålet, og tallgrunnlaget er følgelig begrenset. Vi presenterer derfor ikke disse tallene med egen figur.

Samhandlingen med Havindustritilsynet

Vi skal nå se på hvordan myndighetskontaktene opplevde samhandlingen med Havtil. Disse spørsmålene er mer generelle enn de vi har sett på til nå, og er ikke knyttet til en enkelt del av revisjonen. Vi har allerede sett at tilbakemeldingene på dialog i forkant av revisjonen var gode. Av alle temaene som ble dekket i undersøkelsen, er det samhandlingen med Havtil som fikk best tilbakemeldinger.

Figur 8: Samhandlingen med Petroleumstilsynet. [Hvordan ...]

Dialogen med Havtil er i likhet med foregående undersøkelser vurdert som god eller svært god av over 90 % av respondentene. Både vurderingen av Havtils kompetanse og innsikt i den delen av virksomheten som har vært gjenstand for revisjon er økt siden den forrige undersøkelsen. Når det gjelder Havtils innsikt i selskapets *organisasjon og arbeidsprosesser* er vurderingene marginalt lavere, men i alt svarer 79 prosent at Havtil har god eller svært god innsikt på dette punktet, noe som tilsvarer en økning på 4 prosentpoeng fra den forrige undersøkelsen. Seks prosent mener at Havtil har «dårlig» innsikt på dette punktet.

De positive svarene viser at selskapene i all hovedsak er fornøyd med samhandlingen med Havtil, og mange av tekstkommentarene uttrykker positive erfaringer:

«Opplever god dialog og samhandling.»

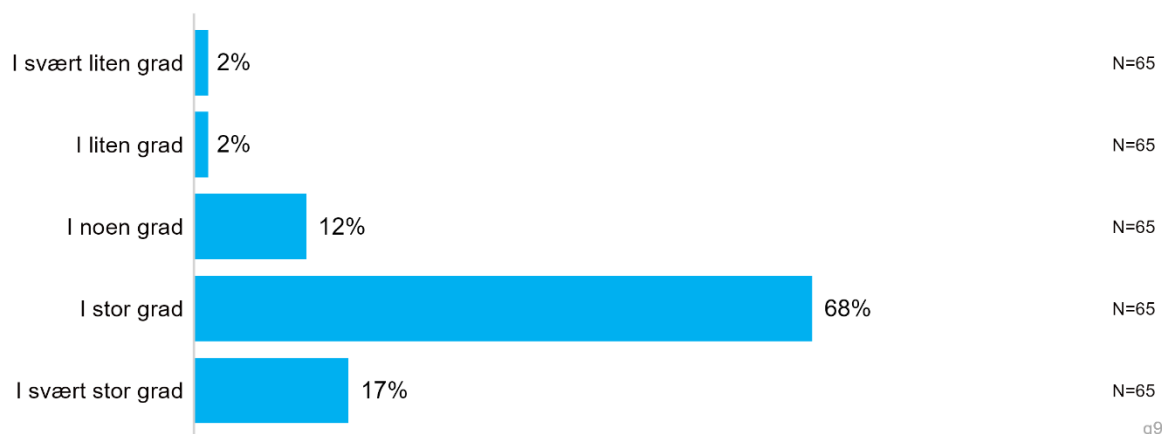
«Ptils oppgaveleder er en faglig dyktig person (og resten av teamet) og lett å samarbeide med. Klar og tydelig i tilbakemeldinger.»

Noen respondenter uttrykker imidlertid et ønske om tettere og mer konstruktiv dialog med Havtil både i forkant, under gjennomføring og i etterkant av tilsyn:

«Vil gjerne ha en tettere dialog og samarbeid om gjennomføringen og planlegging av tilsynet offshore.»

«Vi er opptatt av et åpent og pro-aktivt forhold til Havtil, men opplever i enkelte tilfeller at Tilsynet er lite åpen for konstruktiv tilbakemelding (les; uenighet) på funn og graden av disse i etterkant av et tilsyn.»

Figur 9: «I hvilken grad fremsto Ptil som en sterk og tydelig tilsynsetat i denne revisjonen?»

Vi ser også at det store flertallet av respondentene, 85 prosent, i stor grad eller i svært stor grad opplever Havtil som en sterk og tydelig tilsynsetat. Dette er omtrent på linje med året før, da 83 prosent svarte det samme. Tilbakemeldinger som dette er typiske:

«Deltakerne fra Ptil innehar erfaring og kompetanse innen faget som gjør det lettere å ha en god dialog og kommunikasjon.»

«Dyktige fagfolk. Stor grad av fokus på styringssystem og etterlevelse. Konstruktiv og god dialog gjennom møtene. God risikoforståelse.»

Enkelte kommer også med mer kritiske tilbakemeldinger:

«Avvik som blir gitt uten at vi forstår begrunnelsen er ikke å være tydelig. Å gi "veiledning" til hvordan regelverket skal forstås gjennom avviket er heller ikke å være tydelig.»

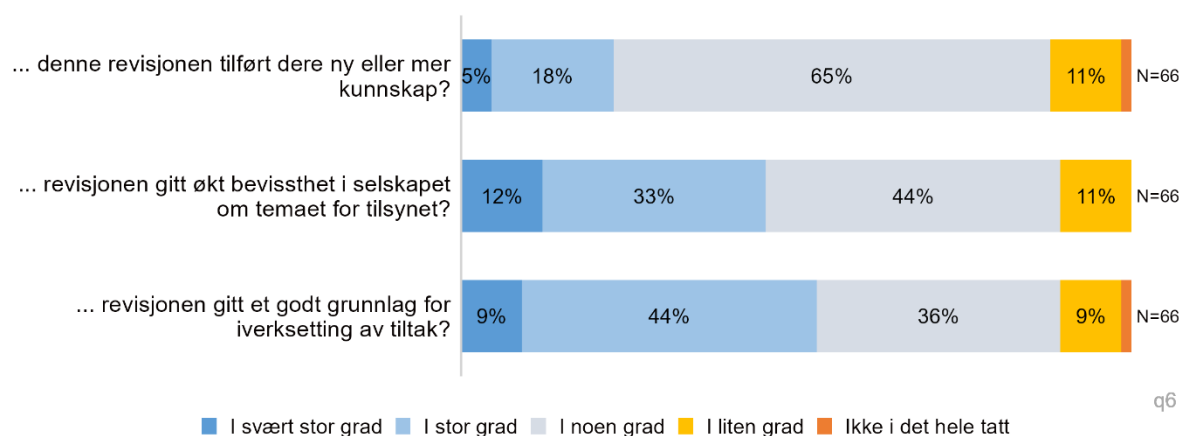
Effekt av revisjonen

Et viktig formål med revisjonene er selvsagt å avdekke regelverksbrudd, men revisjonen kan også bidra til å tilføre kunnskap utover påpekning av avvik (eller forbedringspunkter). De aller fleste selskapene oppgav å ha hatt nytte av revisjonen. Det var 23 prosent som oppgav at de i stor eller svært stor grad fikk ny kunnskap. Det var imidlertid kun 45 prosent som svarte på at revisjonen hadde økt bevisstheten om temaet for tilsynet, noe som tilsvarer en nedgang på 18 prosent fra den foregående

undersøkelsen. 53 prosent mener at revisjonen gir et godt grunnlag for iverksetting av tiltak, hvilket også er noe lavere enn foregående år da andelen lå på 63 prosent.

Vi har undersøkt hvorvidt vurdering av effekt varierer mellom de som rapporterer at de fikk identifisert avvik, forbedringspunkter eller mottok pålegg eller varsel om pålegg i forbindelse med tilsynet. Vi finner at det overordnet sett er lite variasjon mellom disse gruppene. De som ikke fikk identifisert hverken avvik eller forbedringspunkt eller ble gitt pålegg, rapporterer allikevel i noe lavere grad at tilsynet har tilført ny kunnskap. Blant de som har fått identifisert avvik og forbedringspunkter, rapporterer over halvparten at dette har ført til økt bevissthet og gitt grunnlag for iverksetting av tiltak. Blant dem som mottok pålegg eller varsel om pålegg er andelen som vurderer effekten som god noe lavere, men i denne gruppen er det også svært få respondenter.

Figur 10: Effekt av revisjonen. [I hvilken grad har...]

I likhet med den foregående undersøkelsen var det flere som påpekte i sine tekstsvar at de problemstillingene som ble tatt opp av Havtil allerede var kjent for selskapene, hvilket gav lite grunnlag for å tilføre ny kunnskap:

I tekstsvarene for årets rapport var det flere som svarte at Havtil i revisjonen sparket inn åpne dører ved å påpeke kjente problemstillinger som selskapene ga uttrykk for at de hadde kontroll på:

«Avvik og forbedringspunkter identifisert under tilsynet var i stor grad kjent før tilsynet og tiltak var allerede igangsatt på flere områder.»

Andre påpeker at det ikke var behov for å iverksette tiltak da tilsynet ikke avdekket forbedringspunkter eller avvik:

«Ettersom det ikke ble identifisert avvik eller forbedringsforslag dannet ikke tilsynet grunnlag for iverksetting av tiltak.»

Andre selskaper hevder de selv har den nødvendige kunnskapen og fagkompetansen slik at Havtil ikke hadde særlig å bidra med. Det er samtidig flere som poengterer at tilsynet allikevel gir selskapet bevissthet og et påskudd for å ta tak i ting:

«Godt å bli "sett i kortene" og ha dialog på normal drift samt utfordrende saker. Setter pris på at Ptil delte sine erfaringer fra andre selskaper for læring hos oss.»

«Vi har nødvendig spesialkunnskap og evne til å kommunisere dette, men tilsyn fra Ptil er spesielt nyttig som ledd i å bevisstgjøre våre ledere og sette søkelys på viktige problemstillinger.»

Samlet svargivning

Vi vil nå ta en mer overordnet tilnærming til svarene. Som vi har sett, var revisjonsundersøkelsen delt inn i spørsmålsbatterier med ulike overordnede tema. Svarskalaene går fra negativt (1) til positivt (5), noe som gir oss muligheten til å regne ut gjennomsnittsindekser for hvert spørsmålstema. Dette gir et mer tydelig oversiktsbilde av svarene.

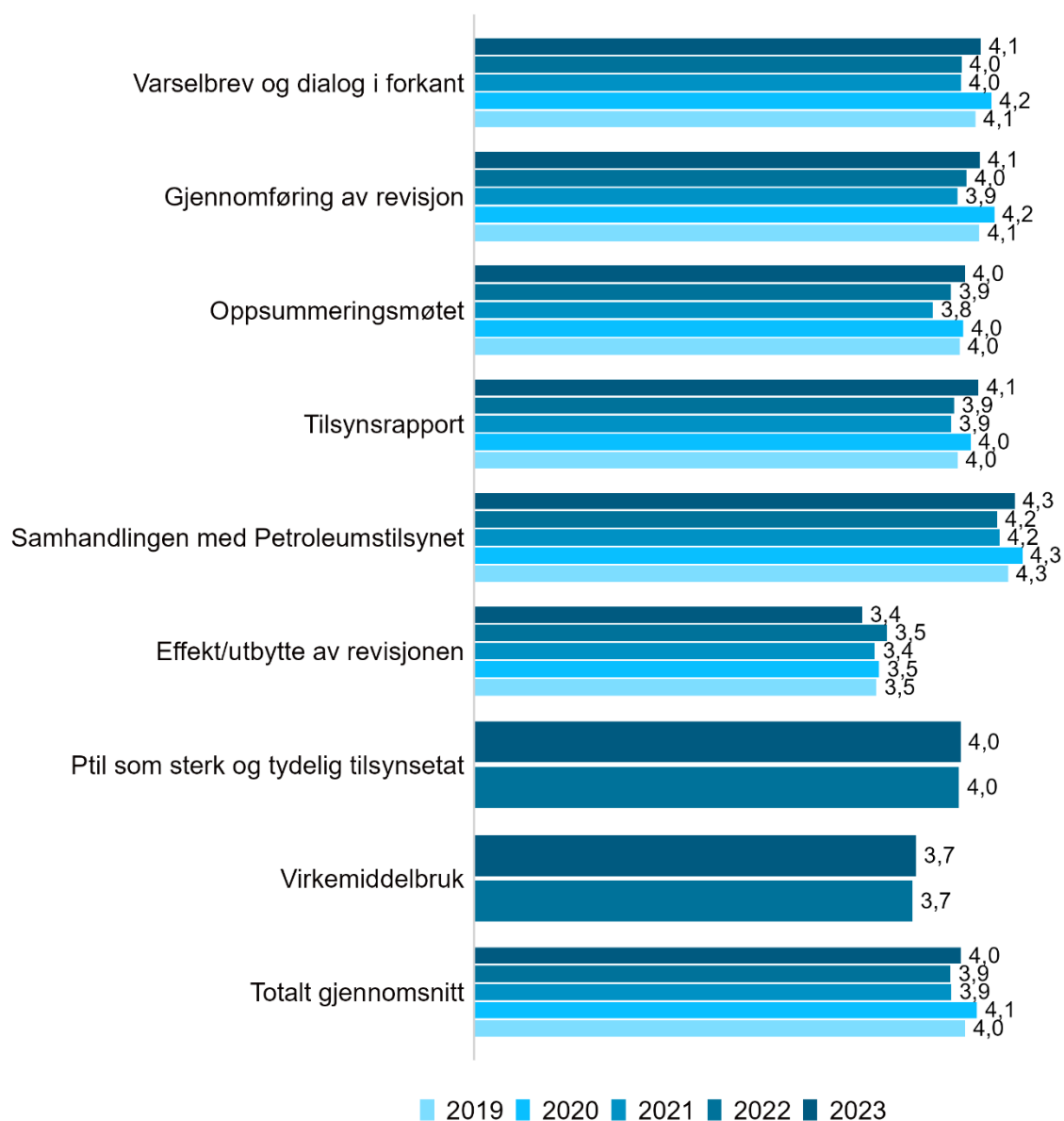
I figur 11 viser vi gjennomsnittlig svarverdi for de ulike temaene.² Når vi sammenligner gjennomsnittlig svar, er det viktig å huske på at svarene på enkeltspørsmål innenfor de ulike temaene kan variere mer enn hva man får inntrykk av her. Revisjonsundersøkelsen har vært gjennomført årlig siden 2019, og vi kan dermed sammenligne på tvers av flere år (vi ser her bort fra den mer begrensede 2018-piloten).

To spørsmål ble i tillegg innført i 2022-undersøkelsen og presenteres dermed med kun dette året som sammenlikningsgrunnlag. Dette gjelder temaene «Havtil/Ptil som sterk og tydelig tilsynsetat» og «virkemiddelbruk».

Totalt gjennomsnitt av alle svarene er på 4,0, noe som er et tydelig positivt resultat, og alt i alt på linje med resultatet for hele den foregående perioden fra 2019-2022. Det var samhandlingen med Havtil som fikk best vurdering blant temaene, men tilbakemeldingene er i gjennomsnitt tydelig positive for alle tema. På tvers av de ulike temaene er det en tendens til noe lavere gjennomsnittsskåre enn i 2022, men resultatene for 2023 er stort sett på linje med, eller høyere, enn vi ser for perioden fra 2019 til 2021.

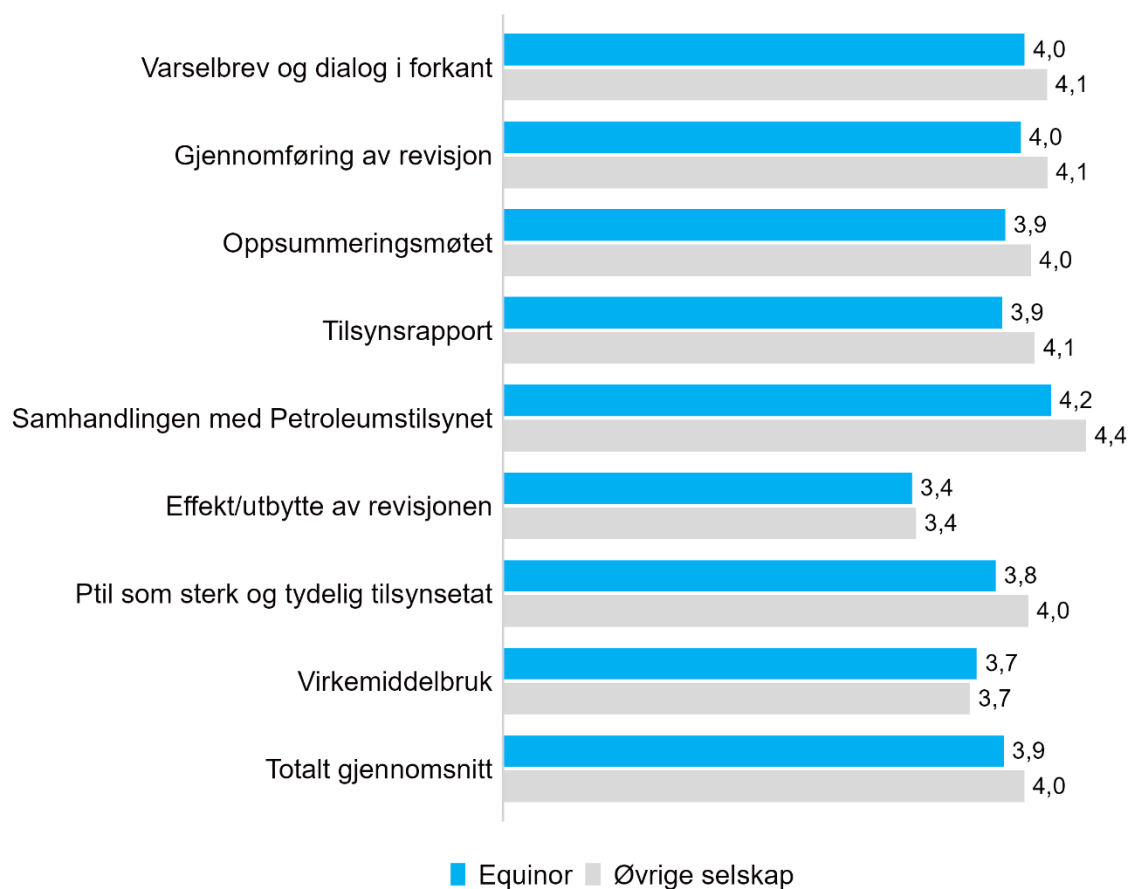
² Merk at svarskalaen for de ulike spørsmålene varierer noe.

Figur 11: Samlet svargiving for ulike temaer ved revisjon. Gjennomsnittsverdier per år.

Equinor er den klart største aktøren innenfor dette sektorområdet, og utgjør rundt en tredjedel av alle revisjonene i vår undersøkelse. Gitt Equinors særstilling, kan det være interessant å sammenligne deres svar med svarene fra de øvrige selskapene. Vi observerer at Equinor ligger svært nært de øvrige selskapene på samtlige spørsmål. Ser vi på totalt gjennomsnitt ligger Equinor marginalt lavere enn de øvrige selskapene. Dette er ikke nytt av årets undersøkelse, men noe som er gjennomgående på tvers av de foregående undersøkelsene. Ser vi svargivingen under ett, konkluderer vi allikevel med at både Equinor og de øvrige selskapene må sies å være tydelig positive.

Figur 12: Samlet svargiving for ulike temaer ved revisjon. Gjennomsnittsverdier. Fordelt på Equinor og øvrige selskap

Overordnet undersøkelse

Den overordnede undersøkelsen gikk ut til hovedverneombud og myndighetskontakter i petroleumssektoren i slutten av 2023. Målet med denne undersøkelsen er å fange opp de langsiktige og grunnleggende oppfatningene sektoren har om Havtil. Spørsmålene ba ofte respondenten om å tenke på de tre-fire siste årene, og spørsmålene var formulerte slik at fokuset blir hevet over enkeltsituasjoner.

Et viktig skille i undersøkelsen går mellom hovedverneombud og myndighetskontakter. Dette skillet er interessant, fordi det gir oss tilgang til to ulike perspektiver innenfor samme industri, og i noen tilfeller innenfor samme selskap. Det er flere steder forskjeller i svarene til myndighetskontaktene og hovedverneombudene, men forskjellen er ikke dramatisk, og består for det meste av ulike nyanser av positive svar. Forskjellene i svargiving mellom hovedverneombud og myndighetskontakt følger også i all hovedsak et mønster som har blitt observert i de foregående undersøkelsene. Der forskjellene er større eller mindre enn foregående undersøkelser, kommenteres dette i teksten tilhørende de aktuelle spørsmålene. Vi legger også til grunn at mange av hovedverneombudene har ansvar for en mer avgrenset del av virksomheten, og at de derfor vil ha et svakere grunnlag for å svare på en del av spørsmålene enn det myndighetskontaktene har. Dette vil vi komme tilbake til når vi ser på disse spørsmålene.

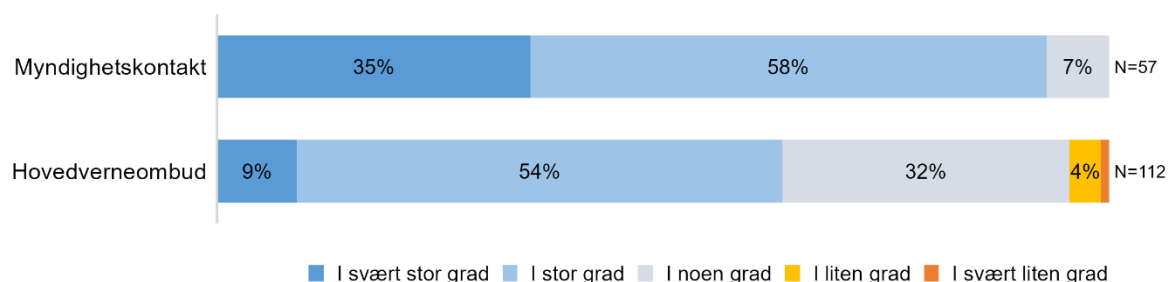
Oppfølging av funn fra revisjon

Etter en revisjon, legger Havtil fram sine funn for selskapet i en tilsynsrapport. Selv om funnene blir lagt fram i oppsummeringsmøtet på slutten av revisjonen, er det først i rapporten at det foreligger en grundig skriftliggjøring av Havtils konklusjon. I rapporten legger Havtil fram sine vurderinger, og konkretiserer også funnene til avvik og forbedringspunkter. Selskapene er pliktig å utbedre avvik, ettersom disse er brudd på regelverkskrav. Forbedringspunktene er indikasjoner på mulige regelverksbrudd, men med en mindre klar forpliktelse til utbedring.

Spørsmålene i denne delen kan fortelle oss noe om selskapenes forhold til Havtil. Selskapene kan se på Havtil som en instans som legger til rette for best mulig drift i petroleumssektoren, eller som en instans som innskrenker selskapets frihet til å drive som normalt. Disse to tenkte ytterpunktene, gir oss to perspektiver med helt ulike forutsetninger for å bruke kunnskapen som kommer fram gjennom revisjoner. Mens selskap på det første ytterpunktet vil se på revisjonsrapporten som verdifull informasjon om hvordan driften kan forbedres, vil det andre ytterpunktet se på revisjonen som et hinder som er forsert og tilbakelagt i det man har forsikret at driften kan fortsette som normalt. Som vi skal se, viser de fleste selskaper en ganske stor interesse for funnene fra revisjonene.

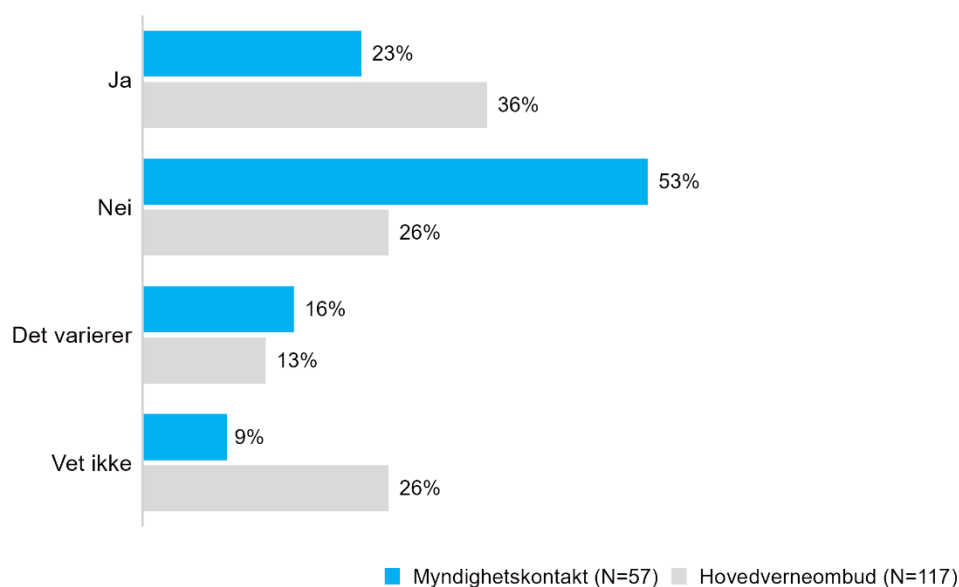
Figur 13 viser at de fleste oppgir at de bruker funn og læringspunkter fra revisjonene. Flertallet av både myndighetskontakter og hovedverneombud rapporterer at funn og læringspunkter brukes i stor eller svært stor grad. Myndighetskontaktene rapporterer dette i større grad enn hva hovedverneombudene gjør, noe som også har vært observert i foregående undersøkelser.

Figur 13: «I hvilken grad brukes funn og læringspunkter fra revisjoner i de delene av selskapet som berøres direkte av tilsynet?»

Figur 14 viser svarene på spørsmålet om hvorvidt tilsynsrapporter som avdekker avvik blir håndtert ulikt sammenliknet med rapporter som ikke avdekker avvik. 53 prosent av myndighetskontakter svarte at de ikke behandles forskjellig, noe som tilsvarer en økning på 12 prosentpoeng siden 2022. Andelen hovedverneombud som rapporterer at disse ikke behandles forskjellig er også økt, fra 19 til 26 prosent. Over en fjerdedel av hovedverneombudene rapporterer også at de ikke vet.

Figur 14: «Når det gjelder håndtering av tilsynsrapporter: Er det forskjell på tilsynsrapporter som avdekker avvik og tilsynsrapporter som ikke avdekker avvik?»

Personer som svarte «ja» eller «det varierer», fikk muligheten til å skrive en utdypning av svaret. Det er naturlig at avvik blir sett på som mer alvorlig enn forbedringspunkter, og det er helt tydelig at dette gjør utslag i selskapenes prioriteringer. Vi vil trekke fram noen eksempler på dette, som kommer fra både myndighetskontakter og hovedverneombud:

«Avvik blir identifisert og logget som aksjoner i eget system. rapporter som ikke har avvik eller observasjoner får ikke samme oppmerksomhet, naturlig nok.»

«Rapporter som avdekker avvik må jo tas hånd om for å behandle selve avvikene, og gi tilsvar på disse i hh. til frister som er gitt i tilsynsrapporten.»

«Det er nok slik at et avvik blir kjappere håndtert, og gjort noe med, enn et tilsyn som ikke avdekker avvik, men kanskje har gode innspill som går under "nice to have".»

En respondent gir imidlertid en tekstlig utdyping som skiller seg fra de øvrige respondentene:

«De som ikke avdekker avvik blir kraftig "highlighta", rapporter med avvik blir forsøkt dyssa ned/bagatellisert.»

Det er ellers verdt å nevne at de fleste skriftlige tilbakemeldingene fra respondenter som brukte svaralternativet «det varierer», poengterer at avvik tross alt får størst fokus i selskapene. Flere selskaper kommenterer at kan være arbeidskrevende å få lukket påviste avvik. En respondent påpeker imidlertid at man kan få nyttig lærdom ut av rapporter uten avvik:

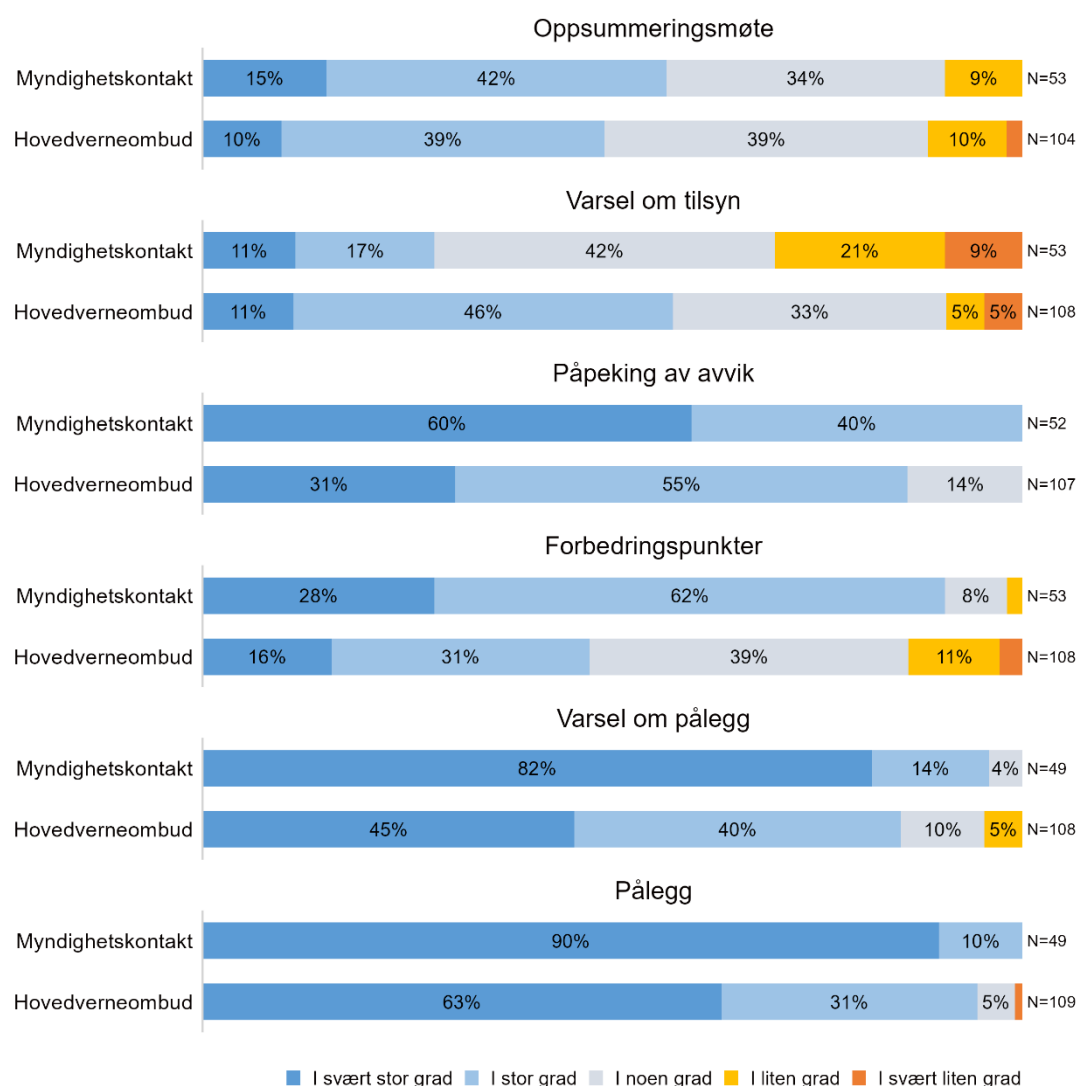
«Også tilsyn uten avvik kan ha læringspunkter som deles med resten av organisasjonen.»

I forbindelse med revisjoner kan Havtil reagere på ulike måter, alt etter alvorlighetsgrad. Vi skal nå se på hva som i størst grad utløser tiltak hos selskapene. Figur 15 viser tydelig at pålegg og varsel om pålegg, nesten alltid fører til tiltak hos selskapene. Svarene i de to tilfellene var relativt like, men andelen som svarte «i svært stor grad» er høyere for faktiske pålegg. Forskjellen mellom hovedverneombud og myndighetskontakter ligger stort sett i hvor ettertrykkelig de bekrefter at varsel om pålegg og pålegg fører til tiltak.

Når det gjelder forbedringspunkter, var det ganske stor forskjell på hvordan de to gruppene svarte. Hovedverneombudene var kort sagt noe mer skeptiske til at forbedringspunkter utløste forbedringer. Det er likevel ikke slik forbedringspunkter blir vurdert som nytteløse – det «nøytrale» alternativet «I noen grad» utelukker absolutt ikke at forbedringspunktene blir tatt til følge.

Rundt halvparten av både hovedverneombudene og myndighetskontaktene oppgir at oppsummeringsmøtet i stor eller svært stor grad vil føre til tiltak. Varsel om tilsyn peker seg ut som det minst effektive virkemiddelet. Kun 28 % av myndighetskontaktene mener at varsel om tilsyn fører til tiltak, en betydelig nedgang fra 42 % året før. Samtidig mener 57 % av hovedverneombudene det samme, en oppgang fra 48 % året før. Det kan altså virke som om myndighetskontakter og hovedverneombud er mindre samstemte om synet på hvordan varsel om tilsyn håndteres, sammenliknet med tidligere år.

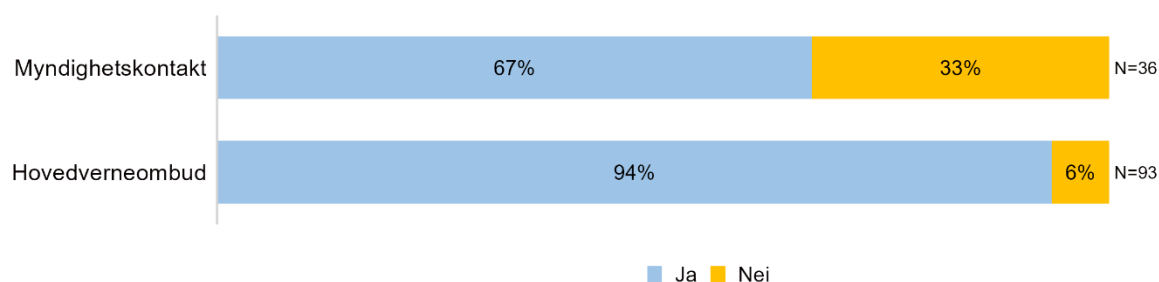
Figur 15: «Basert på dine erfaringer: I hvilken grad vil følgende virkemidler normalt sett føre til tiltak?»

Havindustritilsynet har tradisjonelt basert mye av tilsynsvirksomheten sin på fysiske tilsyn. I dag gjennomføres tilsyn både med fysiske befaringer og gjennom digitale møter og intervjuer³. I 2022 spurte vi for første gang respondentene om de anså det som mer sannsynlig at fysisk befaring førte til tiltak sammenlignet med revisjoner som kun gjennomføres med møter og eventuelt intervjuer. Figur 16 viser at de aller fleste hovedverneombud svarer bekreftende på spørsmålet. Nær syv av ti myndighetskontakter er også av den samme oppfatningen. Svarene er svært like som for året før.

³ Økt fokus på bruk av digital kommunikasjon og ikke-fysiske befaringer ble opprinnelig innført som en naturlig følge av Covid-19-pandemien, og benyttes altså fortsatt i tilfeller der dette vurderes som hensiktsmessig. Petroleumssektorens tilbakemelding på Havtils håndtering av pandemien ble undersøkt i hovedrapportene for både 2020 og 2021, og den generelle tilbakemeldingen fra selskapene var at Havtil håndterte situasjonen med mindre bruk av fysiske befaringer godt.

Figur 16: Mer sannsynlig at fysisk befaring fører til tiltak⁴

Selskapene fikk også her anledning til å begrunne svarene sine. Her blir det tydelig at fysisk befaring oppfattes som et mer kraftfullt virkemiddel ovenfor selskapene. Det nevnes også av flere at dialogen mellom selskapet og Havtil blir bedre. En av respondentene skriver følgende:

«Fysisk befaring har sterkere effekt og gir sterkere signaler overfor selskapenes revisjoner.»

Flere av respondentene påpeker at den fysiske befaringen er en fordel både for selskapet og for Havtil. For selskapet og de ansatte vektlegges verdien av å kunne se med egne øyne hva Havtil eventuelt har bemerkninger til. Samtidig gir mange uttrykk for at Havtil får et bedre kunnskapsgrunnlag ved fysisk oppmøte:

«Tilsynet får et bedre grunnlag for å avdekke avvik ved fysisk befaring.»

«Fysisk befaring gir en bedre forståelse og er mer "hands on". Da blir gjerne tiltakene mer konkrete også.»

«Når man har fysiske tilsyn så blir feilen mer "synlig" og man kan ikke argumentere seg ut av situasjonen. Mitt inntrykk er at selskapet bruker store ressurser på å forklare Ptil at vi egentlig ikke har avvik, og at det er tilsynet som har misforstått.»

Bred anvendelse av funn

Vi har til nå sett på hvordan selskapene forholder seg til Havtils funn som er direkte knyttet opp mot spesifikke deler av selskapets egen drift. Som nevnt tidligere er regelverket funksjonsbasert, og selskapene har dermed frihet til, og ansvar for å drive selskapet på en slik måte at regelverket blir overholdt. Innenfor et slikt system er det rimelig å forvente at selskapene gjør et betydelig arbeid med sikkerheten, som går ut over å følge opp Havtils konkrete funn fra et gitt tilsyn. I denne delen vil vi se på en rekke spørsmål som går mer på selskapenes overordnede sikkerhetsarbeid, og Havtils rolle i dette arbeidet.

I dette kapittelet vil vi se at det er en viss forskjell mellom myndighetskontakter og hovedverneombud i hvor stor grad de rapporterer at funn anvendes i andre deler av virksomheten. Myndighetskontakter

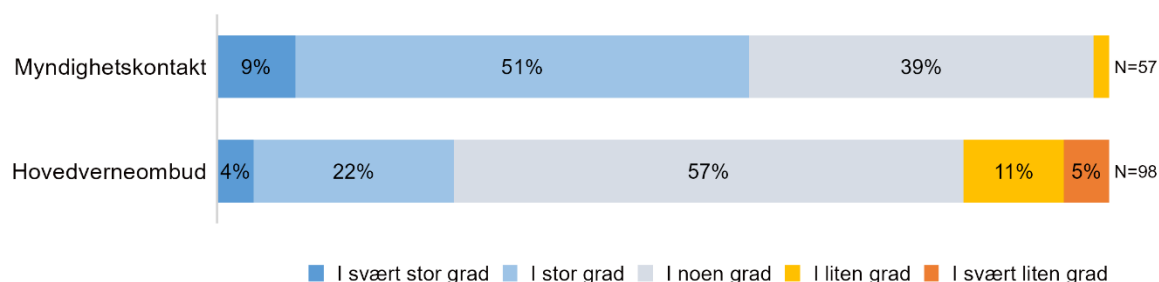
⁴ Full spørsmålstekst for q2023: «Basert på dine erfaringer: er det mer sannsynlig at revisjoner med fysisk befaring på innretninger eller anlegg fører til tiltak – sammenlignet med revisjoner som kun gjennomføres med møter og eventuelt intervjuer?». Svaralternativene «vet ikke» og «ikke relevant» ekskludert.

er gjennomgående mer positive enn hovedverneombudene. Dette gjelder for alle selskap, men spesielt stor er forskjellene i rapportering blant Equinors respondenter. Forskjellene kan muligens forklares av ulikheter i de ansvarsområder og oppgaver myndighetskontakter og hovedverneombud engasjeres i. Myndighetskontakter er sannsynligvis i større grad involvert i oppfølging av funn på et overordnet nivå og vil således ha bedre forutsetninger for å kjenne til situasjoner der disse overføres og tas i bruk. Equinor er i dette tilfellet i en særstilling sammenliknet med de øvrige selskapene, ettersom de har et stort antall spesialiserte hovedverneombud som ikke nødvendigvis er involvert i prosesser på mer overordnet nivå i like stor grad som hovedverneombud i mindre selskap.

En måte å bruke kunnskapen fra revisjonene på, er å ta i bruk funnene for å gjøre endringer i andre deler av virksomheten. Motivasjonen kan være å forbedre sikkerheten, men også å unngå eventuelle ulemper ved tilsvarende funn i framtidige revisjoner. Figur 17 viser at 60 prosent av myndighetskontaktene mente at funn i stor eller svært stor grad blir overført til andre deler av virksomheten. Kun noen svært få svarer at de i liten grad overfører funnene.

Også her er det forskjell mellom hovedverneombud og myndighetskontakter. Kun 26 prosent av hovedverneombudene mente det samme. Her ser vi en reduksjon fra 2022, da 32 prosent av hovedverneombudene mente at funn og læringspunkter overføres til andre deler av virksomheten. I 2021 var dette tallet 41, hvilket tyder på at det her er en nedadgående trend over flere år.

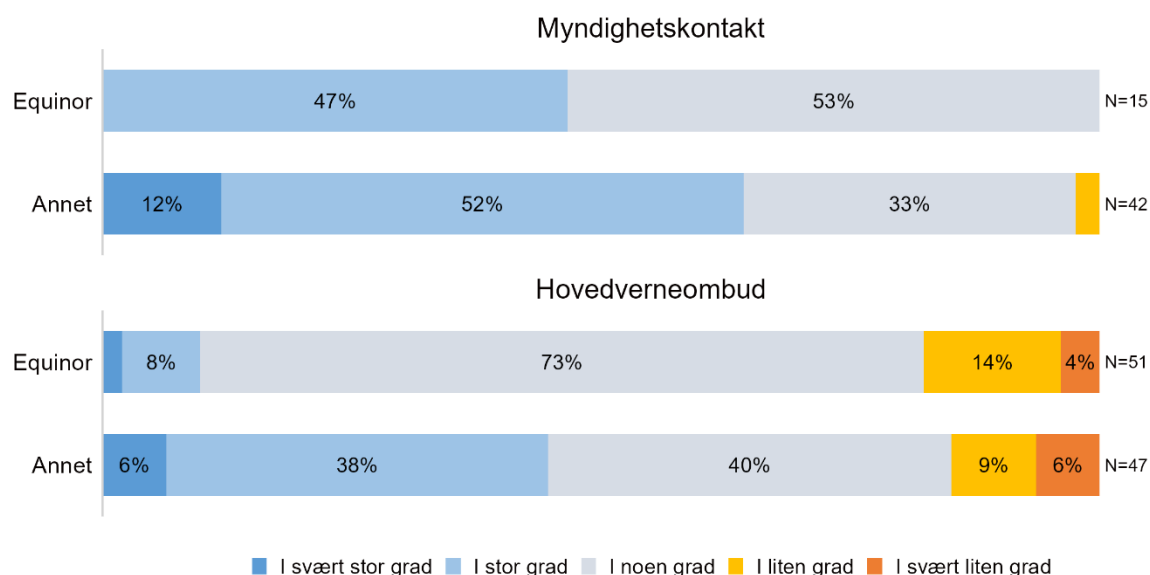
Figur 17: «I hvilken grad overføres funn og læringspunkter fra tilsyn til andre deler av deres virksomhet?»

Figur 18 viser at under halvparten av myndighetskontaktene i Equinor mener at funn og læringspunkter overføres til andre deler av virksomheten, mens 64 % av myndighetskontaktene i andre selskaper svarer det samme. Ingen av myndighetskontaktene hos Equinor har benyttet svaralternativet «i svært stor grad». Dette står i kontrast til fjorårets undersøkelse, da myndighetskontaktene hos Equinor og øvrige selskaper svarte tilnærmet likt.

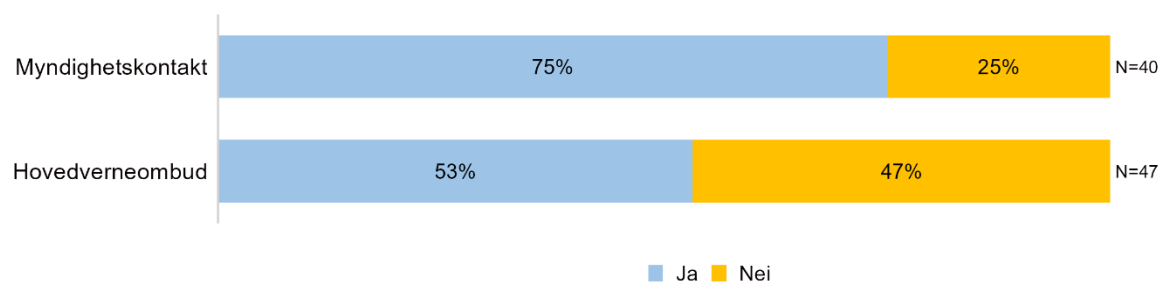
Vi ser også at det er en viss forskjell mellom hovedverneombudene i Equinor og i de andre selskapene. En noe høyere andel fra andre selskaper svarte at de i stor eller svært stor grad overfører funn og læringspunkter til andre deler av virksomheten, sammenliknet med de som er tilknyttet Equinor. Det var også noen flere fra Equinor som svarte at de i liten eller svært liten grad overfører funn.

Figur 18: «hvilken grad overføres funn og læringspunkter fra revisjoner til andre deler av deres virksomhet?». Forskjell mellom Equinor og andre selskaper.

Alle tilsynsrapporter blir publisert på Havtils nettsider. For selskap som ønsker å forbedre driften, vil rapporter fra revisjoner rettet mot andre selskap være en ressurs som kan benyttes til både å identifisere svake punkter, og å finne løsninger på kjente problemer. Figur 19 viser at slik bruk av rapportene er utbredt. 75 prosent av myndighetskontaktene svarte at selskapet hadde brukt kunnskap fra revisjoner rettet mot andre selskap til å innføre tiltak. Dette er en nedgang fra 90 prosent året før. Hovedverneombudene svarte derimot relativt på linje med det foregående året; omtrent halvparten fortalte at de hadde brukt kunnskap fra revisjoner rettet mot andre selskap til å innføre tiltak. At myndighetskontaktene har større oversikt over system for læring i selskapet, kan være en mulig forklaring på at gruppene svarte ulikt. Uavhengig av forskjellen, og nedgangen fra året før, må det sies at dette vitner om en utstrakt bruk av denne ressursen som Havtil tilgjengeliggjør for selskapene.

Figur 19: «Har dere i 2023 brukt kunnskap fra tilsyn rettet mot andre selskap til å gjennomføre tiltak i egen virksomhet?» Respondenter som svarte «Vet ikke» eller «Ikke relevant» er utelatt.

De som svarte «ja» på spørsmålet, ble bedt om å gi eksempler på tiltak som har blitt utviklet på bakgrunn av tilsyn rettet mot andre selskap. Noen svar viser til konkrete eksempler på tiltak, for eksempel knyttet til dykking.

Et mer typisk svar, var likevel at selskapene arbeider preventivt, og benytter rapportene for å identifisere forhold ved egen drift som kan utbedres, og som forberedelse til varslede tilsyn:

«Har ingen konkrete eksempler, men vi har alltid gjennomgang av tilsynsrapporter fra andre selskap for å sjekke ut om dette har relevans for vår drift.»

«Som representant fra verneapparatet har jeg tatt opp dette i VO-møter, for å kjentgjøre og eventuelt ta ut læring.»

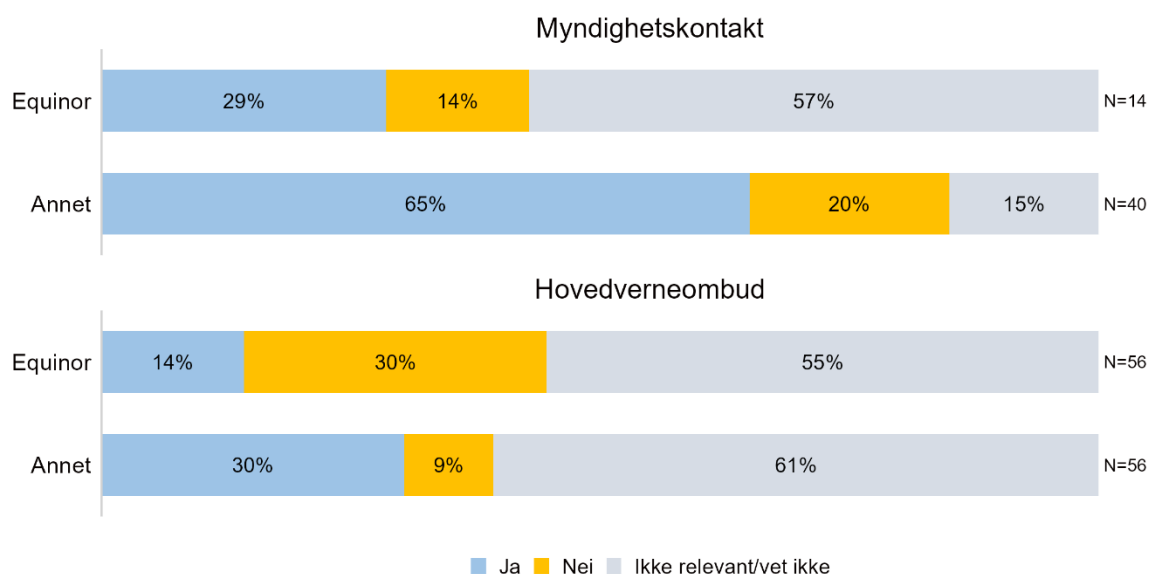
«Vi ser ofte om det har vært tilsvarende tilsyn hos andre. Det trenger nødvendigvis ikke å være relatert til et kommende annonsert tilsyn, men kan være for å fange opp tips på tvers. -Vernetjenesten bruker også aktivt denne muligheten for å lete etter erfaringer fra andre.»

«Som del av forberedelsen til tilsynsaktiviteter benyttes funn fra andre aktivt. Tilsynsfunns deles også internt ifm. utgivelse av tilsynsrapporter mot eksterne aktører»

56 prosent av hovedverneombudene, og 24 prosent av myndighetskontaktene svarte at de ikke visste om selskapet hadde brukt kunnskap fra revisjoner rettet mot andre selskap til å innføre tiltak i egen virksomhet (dette svaralternativet er ikke vist i figur 19). Dette underbygger et inntrykk av at hovedverneombudene har mindre innsikt i denne bruken av tilsynsrapporter enn det myndighetskontaktene har.

I figur 20 bryter vi svarene om bruk av tilsyn rettet mot andre selskap ned på hhv. Equinor og andre selskap i næringen. Denne figuren inkluderer også «vet ikke»-svar, og andelen som har benyttet dette svaralternativet forblir høy, som foregående år. Andelen myndighetskontakter som svarer «vet ikke» er langt høyere hos Equinor enn hos de øvrige selskapene. Blant de som vet er det allikevel et klart flertall som har svart «Ja» både hos Equinor og i de øvrige selskapene.

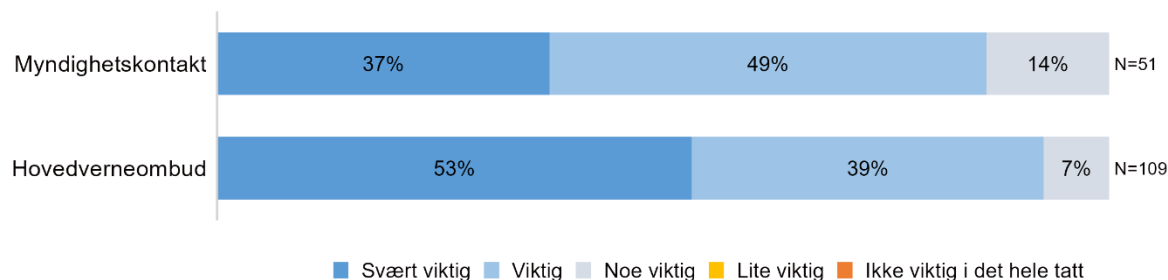
Figur 20: «Har dere i 2023 brukt kunnskap fra tilsyn rettet mot andre selskap til å gjennomføre tiltak i egen virksomhet?»

Det vi har sett på til nå, tilsier at Havtil tilgjengeliggjør viktige ressurser for selskapene. Respondentene svarte også på direkte spørsmål om hvor viktig revisjonene er for selskapets kvalitets- og

sikkerhetsarbeid (figur 21). I dette spørsmålet var selskapene nesten utelukkende positive, og de aller fleste svarte at Havtils revisjoner er viktige eller svært viktige for arbeidet deres. Både hovedverneombud og myndighetskontakter var positive, men det kan være verdt å nevne at andelen myndighetskontakter som valgte alternativene «svært viktig» og «viktig» var redusert med 7 prosentpoeng fra 2022. Hovedverneombudene var i større grad positive til revisjonenes viktighet, og svarfordelingen her er svært lik året før.

Figur 21: «Hvor viktig er Petroleumstilsynets revisjoner, slik de fungerer i dag, totalt sett for deres løpende kvalitets- og sikkerhetsarbeid?»

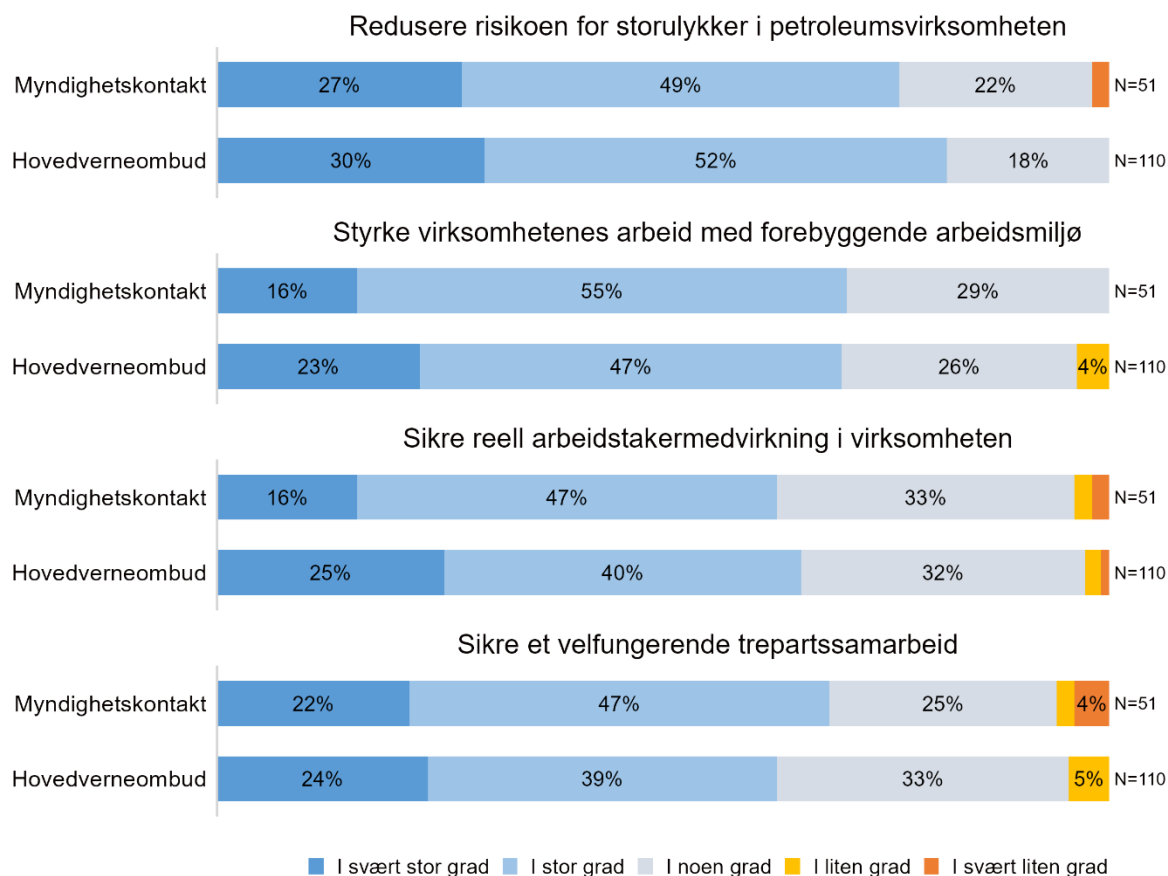

Generelt svarte selskapene altså at Havtil er viktige for deres kvalitets- og sikkerhetsarbeid. Vi skal nå se på spørsmål som fokuserer på mer spesifikke gevinster av tilsynsvirksomheten (figur 22). De fleste mente at Havtil i stor eller svært stor grad bidrar til å redusere risikoen for storulykker, og kun et fåtall av respondentene valgte de negative svaralternativene.

Resten av spørsmålene i figur 22 fokuserte mer på arbeidet enn på resultatet. Hovedverneombudene og myndighetskontaktene er omtrent på linje i sin svargivning på disse spørsmålene, selv om hovedverneombudene kan sies å være noe mer positive til Havtils bidrag til å styrke virksomhetenes arbeid med sikkerhet og arbeidsmiljø og til å sikre reell arbeidstakermedvirkning. På spørsmålet om virksomhetenes arbeid med forebyggende arbeidsmiljø svarte 71 prosent av myndighetskontaktene at Havtil i stor eller svært stor grad bidrar til dette, og 65 prosent av hovedverneombudene var også enige.

Når det gjelder Havtils bidrag til å sikre et velfungerende trepartssamarbeid, ser vi at 69 prosent av myndighetskontaktene i stor eller svært stor grad er enig i at Havtil bidrar til dette, hvilket tilsvarer en nedgang på 11 prosentpoeng siden forrige undersøkelse. Andelen er litt lavere blant hovedverneombud, med 63 prosent, hvilket tilsvarer en nedgang på 9 prosentpoeng fra sist.

Figur 22: «I hvilken grad opplever du at Petroleumstilsynet gjennom sin tilstedeværelse i næringen bidrar til å:»

Kontakt mellom Havtil og vernetjenesten var også et tema som mange hovedverneombud trakk fram i sine avsluttende kommentarer til undersøkelsen. Noen nevnte at det er velfungerende og verdifullt og bør fortsettes som i dag. Det var ingen negative tilbakemeldinger som gikk på Havtils kommunikasjon med vernetjenesten.

«Stå på videre, dere er viktige for oss i vernetjenesten.»

«Som representant for vernetjenesten er det positivt at Ptil legger til rette for samtaler med oss.»

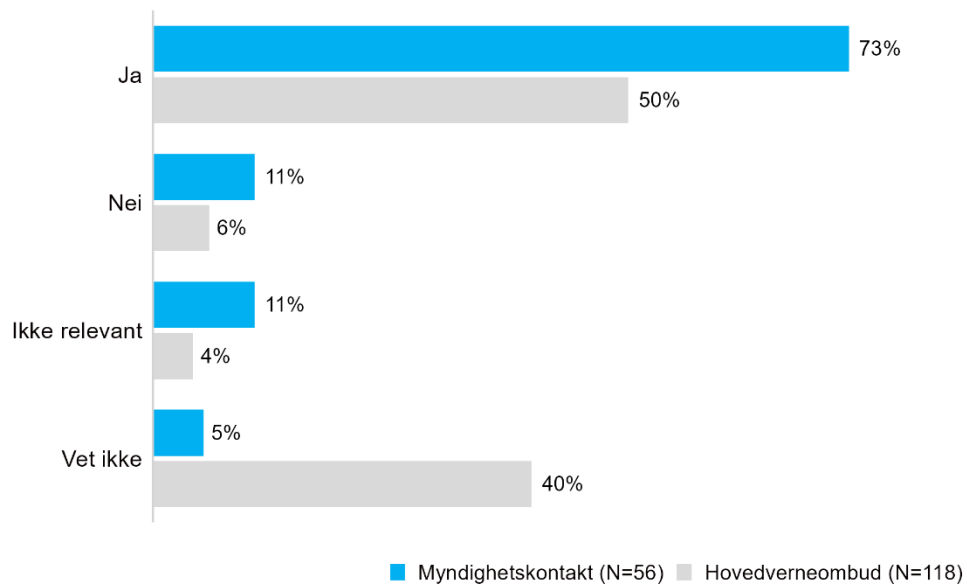
Selskapenes tiltak

Fra før har vi sett at selskapene iverksetter tiltak i etterkant av revisjonene. Vi skal nå se på hvilken type tiltak dette dreier seg om. Her skiller vi mellom engangstiltak og systemtiltak. Med engangstiltak mener vi konkrete, fysiske utbedringer. Dette kan i prinsippet være det absolutte minimum av vedlikehold som skal til for å få fortsette driften. Systemtiltak er derimot større endringer, som skal forhindre at lignende problemer oppstår senere. Slike tiltak kan dermed tolkes som et noe sterkere tegn på at selskapet driver med sikkerhetsarbeid ut over det som er strengt påkrevd.

Figur 23 viser at de fleste selskap rettet opp i konkrete forhold på bakgrunn av informasjonen i tilsynsrapporter. Sammenlignet med myndighetskontaktene, var det en mindre andel av hovedverneombudene som var overbevist om at kunnskapen fra revisjonene ble brukt til

engangstiltak. Slik som vi har sett i noen tidligere spørsmål, var det også her slik at hovedverneombudene i større grad oppgav at de ikke visste svaret. Svarene på dette spørsmålet er i all hovedsak tilsvarende som i 2022-undersøkelsen.

Figur 23: «Har dere i 2023 rettet opp i konkrete avdekkede forhold (engangstiltak) som følge av funn og læringspunkter i Ptils tilsyn?»

Respondenter som svarte ja på spørsmålet, fikk mulighet til å gi eksempler på engangstiltak som i løpet av året hadde blitt gjort som følge av tilsyn. Både myndighetskontakter og hovedverneombud viser til utbedring av konkrete funn, eller kategorier av funn i etterkant av revisjonene:

«Korrigerings av utstyr som ikke er montert i tråd med regelverket.»

«Flytte vedlikehold av stillas-utstyr til bedre egnede lokaliteter.»

«Montert ekstra vindpølse, siden eksisterende i enkelte vindretninger kom i le for vind.»

Andre viste til rutineendringer:

«Observasjoner har ledet til forbedring eller presisering av interne rutiner og prosedyrer.»

«Gjennomføring av nye arbeidsmiljøkartlegginger. Oppdatering av innhold og plan for beredskapsøvelser.»

Et tilsvarende spørsmål ble også stilt om systemtiltak (figur 24), og svarene var ganske annerledes enn for engangstiltak. Her kan nok sammenhengen mellom tilsynsrapporten og tiltaket være løsere og mer abstrakt enn for engangstiltakene. Det er heller ikke selvsagt at denne sammenhengen er godt kommunisert til alle deler av virksomheten. Dette viser igjen i den høye andelen av hovedverneombudene som svarte at de ikke visste om tilsynsaktivitetene har ført til systemtiltak. Myndighetskontaktene hadde derimot en klar forestilling om at det blir innført systemtiltak på bakgrunn av revisjonene. Svarene skiller seg likevel fra spørsmålet om engangstiltak, ved at det var litt flere som svarte nei. Dette gjelder både for hovedverneombud og for myndighetskontakter.

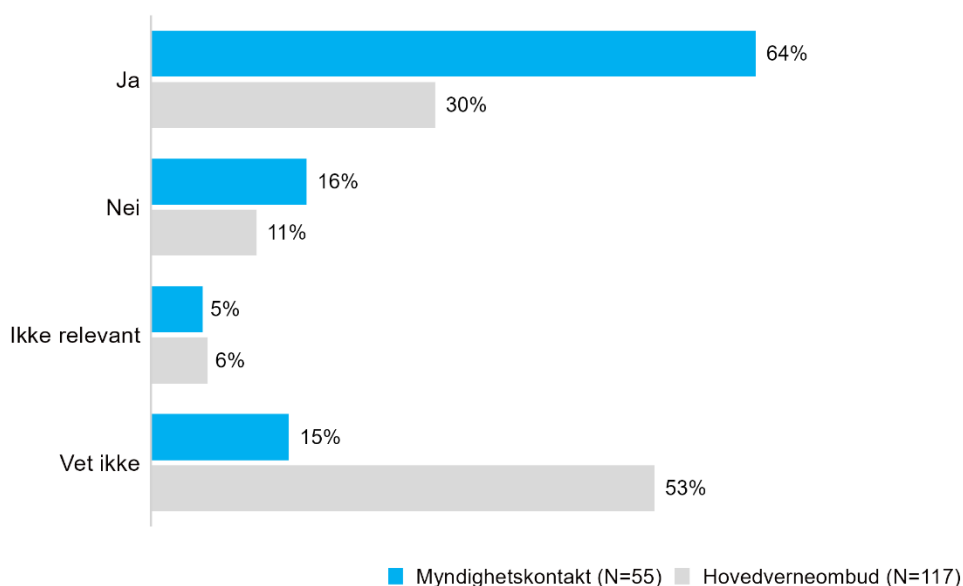
Også her fikk respondenter som svarte ja på dette spørsmålet anledning til å skrive en kommentar. Noen nevner opplæring og kompetansekrav:

«Systematisk kompetanseheving og laget oversikter for hver enkelts kompetanse og følge opp at personellet får dekket gap.»

Det er også enkelte som nevner økt arbeidstakermedvirkning:

«Jobbet med samhandling og involvering mellom ledelse og vernetjeneste og tillitsvalgte for å lykkes enda bedre med endringer. Det handler om å skape felles forståelse.»

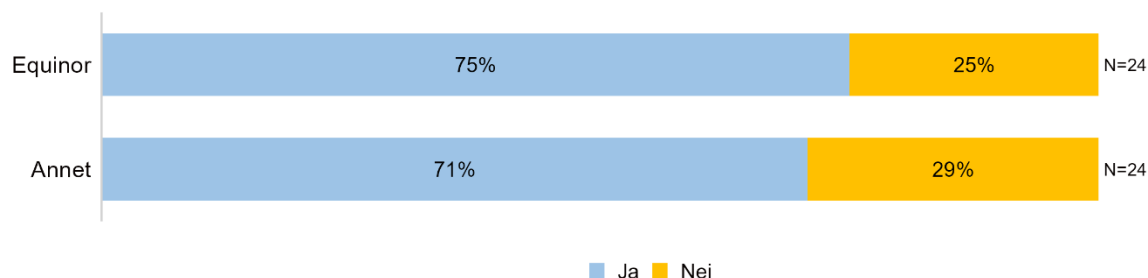
Figur 24: «Har dere i 2023 gjennomført systemtiltak som følge av funn og læringspunkter i Ptils tilsyn?»

Figur 25 viser bare svaralternativene ja eller nei for overnevnte spørsmål, og fokuserer på svar gitt av hovedverneombud. Her ser vi at 75 prosent i Equinor og 71 prosent i andre selskaper svarte at de

hadde brukt kunnskap fra tilsynsaktivitetene til innføring av systemtiltak. Denne andelen har økt noe for hovedverneombud fra Equinor, men gått noe ned for de øvrige selskapene, der andelen i 2022 var henholdsvis 72 og 89 prosent.

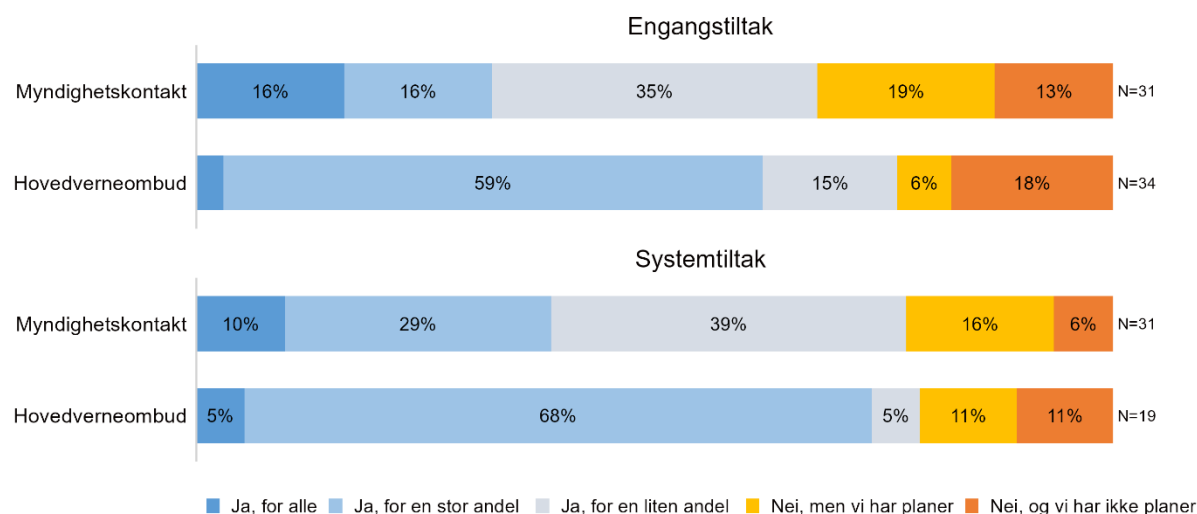
Figur 25: «Har dere i 2023 gjennomført systemtiltak som følge av funn og læringspunkter i Ptils tilsyn?». Svaralternativene «Ikke relevant» og «Vet ikke» er utelatt. Figuren viser bare svar fra hovedverneombud.

Å iverksette tiltak er et naturlig første steg for å bedre driften. En kunnskapsbasert tilnærming kan hjelpe selskapene til å oppnå best mulige resultater, og å danne erfaringer for videre arbeid. Det er derfor interessant å vite om selskapene legger arbeid i å vurdere om tiltakene fungerer etter intensjonen, og respondenter som svarte at de hadde gjort engangs- eller systemtiltak, ble bedt om å svare på hvorvidt de hadde vurdert effekten av tiltakene. Disse svarene er vist i figur 26.

Myndighetskontaktene og hovedverneombudene var nokså samstemte i sine synspunkter på hvorvidt de har vurdert effekten av engangstiltak og systemtiltakene. Alle de tre første svaralternativene uttrykker at selskapet på en eller annen måte har vurdert effekt av tiltak i 2023. Svarene tilsier dermed at evaluering av effekt har blitt gjort. Her ser vi at 61 prosent av hovedverneombudene forteller at alle eller de fleste engangstiltakene har blitt evaluert, hvilket tilsvarer en økning på 11 prosentpoeng for året før. For systemtiltak har andelen gått fra 55 prosent i 2022 til 73 prosent i 2023 blant hovedverneombudene. For myndighetskontaktene er svarene mer på linje med det foregående året.

Figur 26: «Har dere i 2023 vurdert effekten av tiltak som er gjennomført som en følge av Ptils tilsyn? Svaralternativet «Vet ikke» er utelatt.

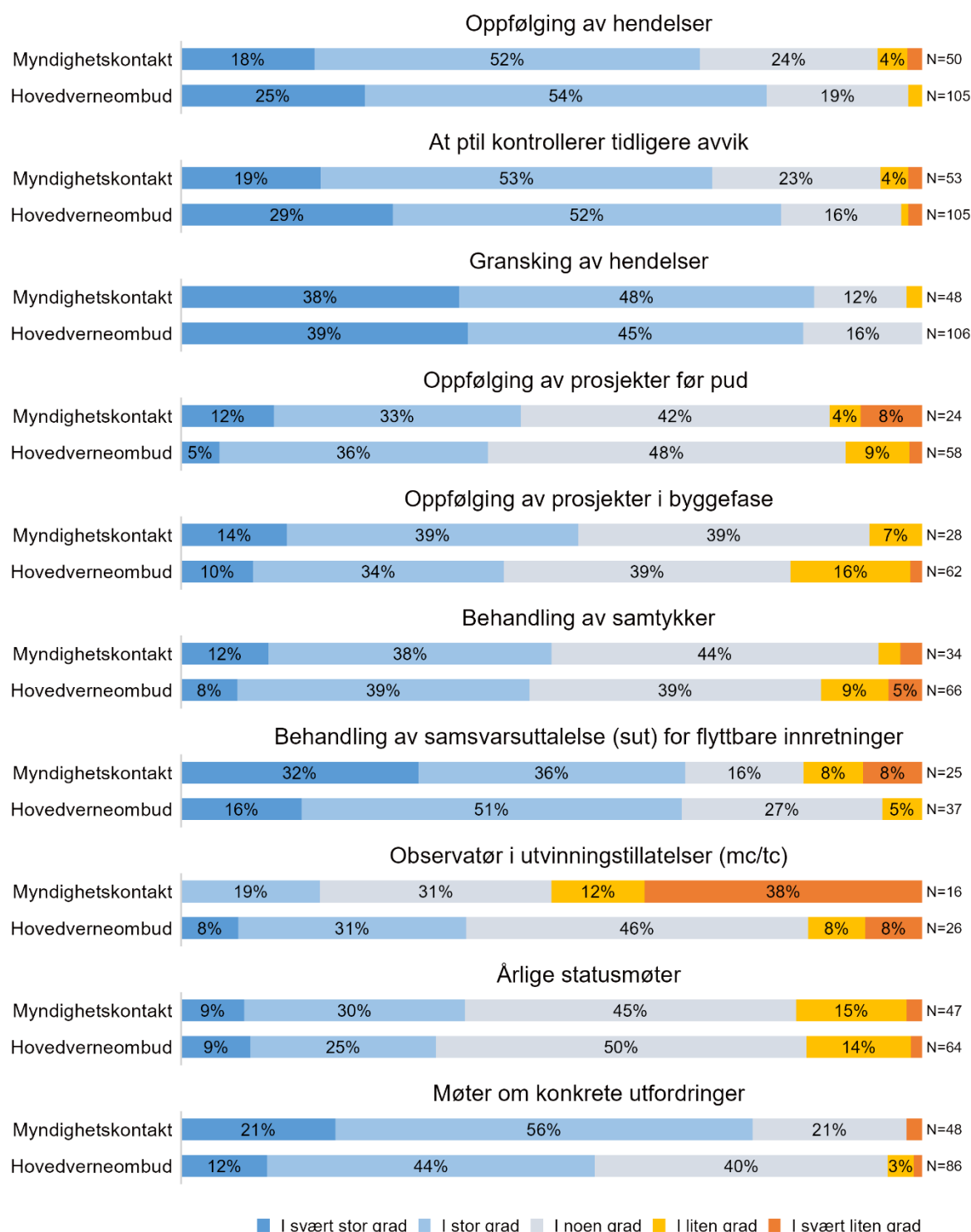

Kommunikasjon og oppfølging utenom revisjon

I tillegg til å gjennomføre revisjoner, har Havtil en rekke måter å holde kontakt med selskapene i petroleumssektoren på. Enkelte former for kontakt er, i likhet med ordinære revisjoner, basert på tilsynsvirksomhet og regelverksutvikling. Andre kontaktformer er mer knyttet til generell informasjon til petroleumssektoren. Noen av disse kan beskrives som rene informasjonskanaler, hvor Havtil driver enveiskommunikasjon, eksempelvis gjennom publisering av Havtils årsrapport. Andre legger mer til rette for dialog mellom Havtil og petroleumssektoren, i form av arrangementer og møter rettet mot hele sektoren eller enkeltsselskaper. For å kunne nå best mulig ut til selskapene, er det viktig at Havtil har en forståelse av hvilke av disse kommunikasjonsformene selskapene opplever som mest nyttige.

Den overordnede undersøkelsen har hatt spørsmål om kommunikasjonen mellom Havtil og petroleumssektoren siden 2019, men innretningen har endret seg noe over tid. Spørsmålet ble sist revidert i 2022, og ble videreført uten endringer til 2023-undersøkelsen. Spørsmålet stilles nå slik at respondentene bes vurdere hvordan ulike kommunikasjonsformer og arenaer bidrar til selskaperes forbedringsarbeid. Svarene finner vi i figur 27 og figur 28.

Figur 27: «Ptil følger også opp selskapene på andre måter enn gjennom revisjoner. Basert på dine erfaringer: I hvilken grad bidrar følgende aktiviteter til forbedringsarbeidet i ditt selskap?». Svaralternativene «Vet ikke» og «Ikke relevant» er utelatt.

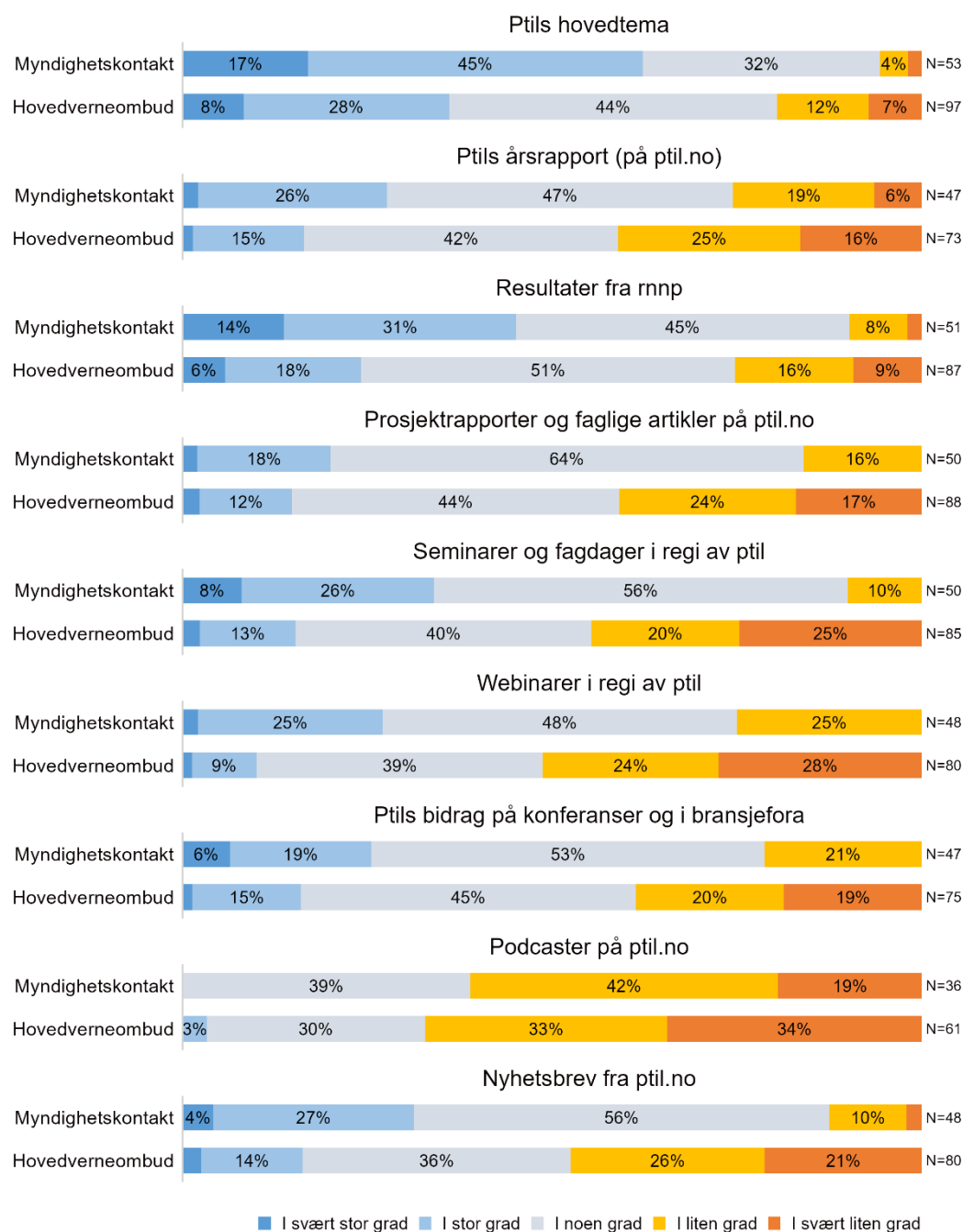
De aller fleste selskapene gir uttrykk for at gransking og oppfølging av hendelser, kontroll av tidligere avvik, møter om konkrete utfordringer er aktiviteter som bidrar til bedriftens forbedringsarbeid. De fleste er også enig i at behandling av samsvarsuttalelse (SUT) for flyttbare innretninger er av

betydning. Årlige statusmøter og Havtils deltakelse som observatør i utvinningstillatelser vurderes som mindre viktig.

Hovedverneombud og myndighetskontakt her er samstemte i de fleste vurderingene, men vi merker oss at når det gjelder punktet om *oppfølging av prosjekter i byggefase* gir hovedverneombud lavere vurderinger. Når det gjelder Havtils status som *observatør i utvinningstillatelser* gir myndighetskontaktene lavere vurdering. Her er samtidig antallet respondenter lavt, hvilket tyder på at de fleste ikke har en rolle der de naturlig kan vurdere Havtils betydning i utvinningstillatelsene.

Oppsummert ser det ut til at selskapene får mest ut av oppfølgingen som er mer konkret rettet mot selskapsspesifikke hendelser eller oppfølgingspunkter, men mer generelle aktiviteter oppfattes som mindre viktige for forbedringsarbeidet. Det er ingen betydelige endringer i svarene fra 2022- til 2023-undersøkelsen.

Figur 28: «I tillegg til tilsynsvirksomhet og regelverksutvikling, kommuniserer Petroleumstilsynet med næringen på flere forskjellige måter. I hvilken grad bruker dere følgende i forbedringsarbeidet i ditt selskap?». Svaralternativene «Vet ikke» og «Ikke relevant» er utelatt.

Selskapene ble også spurt om hvilke kommunikasjonskanaler som benyttes i bedriftens forbedringsarbeid. Her spør vi om bruken av både bredere kommunikasjonsformer som årsrapport og podcast, i tillegg til kommunikasjonsformer som kan innebære mer dialog, som webinarer, seminarer og fagdager. Ikke overraskende opplever selskapene denne mer allmenne kommunikasjonen som mindre viktig i bedriftens forbedringsarbeid, sammenlignet med Havtils oppfølging av selskapsspesifikke forhold. Samtidig må disse tallene kunne sies å være positive med tanke på at dette er mer eller mindre generelle kommunikasjonsformer med stor bredde av innhold og tematikk. Det at

over en tredel benytter podcaster i noen grad eller mer i forbedringsarbeidet må for eksempel kunne sies å være bra for denne typen medie. Ellers rapporteres det gjennomgående at minst halvparten benytter hver av de andre kommunikasjonsformene i noen grad, noe vi vil anse som gode tall.

For hvert år definerer Havtil et hovedtema som de ønsker å rette søkelyset mot. I 2023 var Havtils hovedtema eksempelvis *For sikker og stabil energiutvikling. Sammen og samtidig*. Mange av respondentene, og da særlig myndighetskontaktene, oppgir at hovedtemaet i stor eller svært stor grad brukes i forbedringsarbeidet.

Gjennomgående finner vi at myndighetskontaktene i lang større grad oppgir at de bruker informasjon fra de ulike kommunikasjonsformene, sammenlignet med hovedverneombud. Også på disse spørsmålene er svarene i stor grad tilsvarende dem som ble gitt på den foregående undersøkelsen.

Avslutningsvis, for denne tematikken, ble selskapene bedt om å gi eksempler på hvordan denne typen informasjon er benyttet av en selv eller sitt selskap. I selskapenes tekstsvaer er det særlig Havtils hovedtema og RNNP som nevnes hyppigst. Om Havtils hovedtema skrives blant annet følgende:

«Årets hovedtema fra Ptil er en direkte inspirasjon til vernetjenestens fokus område hvert år internt i [selskap].»

«Ptil hovedtema hensyntas ved egne tilsynsvirksomheter.»

«Når det gjelder Ptil sitt hovedtema har vi ekstra fokus på dette. Vi avslutter heller ikke fokus på tidligere års hovedtema selv om Ptil oppdaterer dette en gang i året.»

«"Kompetanse og kapasitet" som hovedtema for 2022 og bidratt positivt gjennom hele året. Det har hatt en innflytelse på nødvendig rekruttering av nye medarbeidere ved bl.a. våre landanlegg. Vi håper også dette arbeidet vil bidra til en styrket oppfølging av arbeidsbelastningen i tiden som kommer.»

Om RNNP skriver respondentene blant annet følgende:

«RNNP er aktivt bruk internt i HMS avdelingen og vernetjenesten spesielt.»

«RNNP benyttes som underlag for forbedring ift lekkasjer og personskaide Ptil hovedtema benyttes for å sette fokus og sette retning for neste års aktivitet.»

I en mer utdypende kommentar beskriver en respondent også hvordan andre aktiviteter i regi av Havtil har vært positivt for selskapet:

«Vi sender representant fra kontoret vårt på så og si alle fagdager hos Ptil etterfulgt av intern deling av info. Innlegg på forskjellige konferanser/seminarer fra Ptil settes pris på (selv om de ofte kan være noe generelle). Flere som abonnerer på nyheter fra Ptil for å plukke opp eventuelle ny relevante saker for videre distribuerings internt i selskapet (eksempelvis vernetjenesten).»

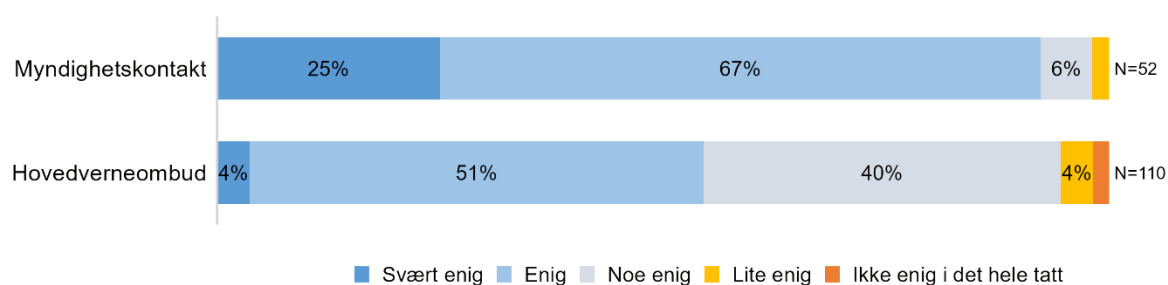
Det funksjonsbaserte regelverket

Innledningsvis i rapporten beskrev vi hvordan gjeldende prinsipper knyttet til regelverk og tilsyn i petroleumssektoren, gjerne omtales som funksjonsbasert tilnærming. I dette ligger det at selskapene har et ansvar for å etterleve kravene som stilles til helse, miljø og sikkerhet, men at det er fleksibilitet rundt måten de oppnår kravene på. Dersom dette fungerer godt, bruker selskapene handlefriheten til å tilfredsstille regelverkets krav, på en måte som passer for hvert enkelt selskap. Et premiss for denne typen regelverk, er altså at selskapene håndterer friheten de får på en god måte.

I dette kapittelet ser vi nærmere på hvordan myndighetskontakter og hovedverneombud vurderer det funksjonsbaserte regelverket, og hvordan de stiller seg tydeligere føringer og mer statlig detaljstyring.

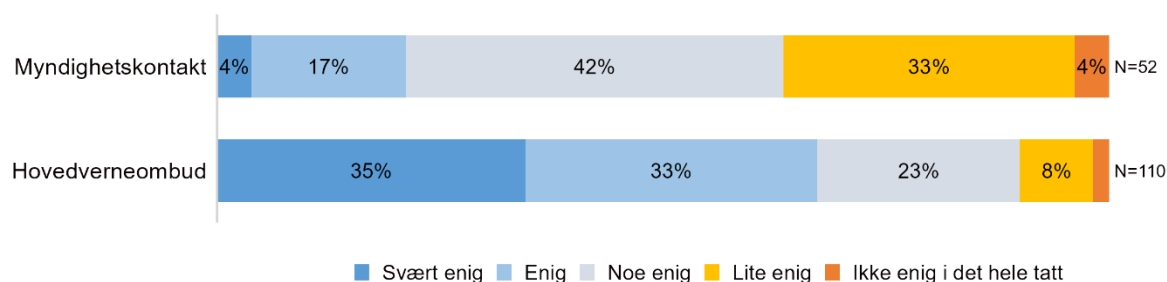
Hele 92 prosent av myndighetskontaktene var enige eller svært enige i at regelverket fungerer etter intensjonen (figur 29), hvilket tilsvarer en økning på 9 prosentpoeng fra forrige undersøkelse. Andelen var imidlertid langt lavere, 55 prosent, blant hovedverneombudene. Dette tilsvarer en nedgang på 10 prosentpoeng fra den foregående undersøkelsen. Det er tydelig at perspektivene til de to gruppene påvirker synspunktene på regelverket. Mens myndighetskontaktene ser ut til å verdsette handlingsrommet gjeldende regelverk gir, kan det se ut til at hovedverneombudene i større grad ser verdien av tydelige føringer. Andelen av hovedverneombudene som var direkte kritiske til at det funksjonsbaserte regelverket fungerer etter intensjonen, var likevel på kun 5 prosent.

Figur 29: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand: Det funksjonsbaserte regelverket fungerer etter intensjonen»

Figur 30 viser et spørsmål som håndterer samme problemstilling fra et annet perspektiv. Her er spørsmålet om man kunne oppnådd et bedre resultat med mer detaljstyring. Her er svarene svært like som den foregående undersøkelsen; hovedverneombudene stiller seg mer positive til denne typen tilnærming enn myndighetskontaktene. I alt 68 prosent av hovedverneombudene er svært enig eller enig, mens andelen myndighetskontakter som svarer det samme ligger på kun 21 prosent. 41 prosent av myndighetskontaktene sier seg noe enig i påstanden, mens 37 prosent er lite enig eller ikke enig i det hele tatt.

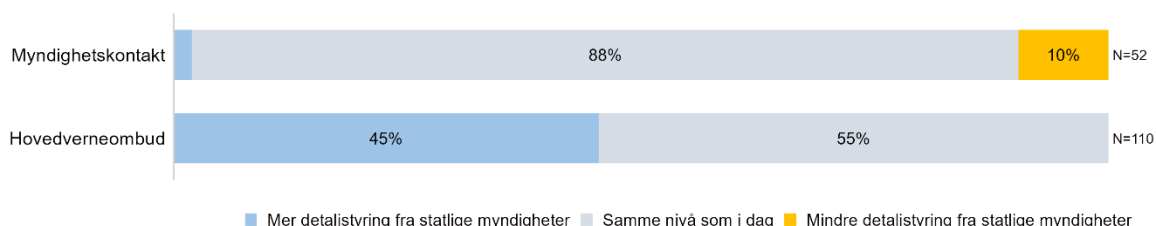
Figur 30: «Hvor enig eller uenig er du i følgende påstand: Det ville vært enklere for mitt selskap å prioritere sikkerhet og arbeidsmiljø dersom myndighetene hadde gitt tydeligere føringer»

De to foregående spørsmålene viser at det finnes en viss interesse for større detaljstyring fra Havtil. Til slutt ser vi derfor på respondentenes faktiske ønsker om statlig detaljstyring.

Spørsmålet som er vist i figur 31, handler om hvilke ønsker man har for statlig detaljstyring, med utgangspunkt i dagens situasjon. Her ser vi igjen en stor forskjell mellom myndighetskontakter og hovedverneombud. Mens 90 prosent av myndighetskontaktene var fornøyde med dagens nivå, svarte 45 prosent av hovedverneombudene at de ønsket mer detaljstyring. Svarene er forholdsvis stabile mellom 2022 og 2023, men vi merker oss at noen færre hovedverneombud ønsker seg mer detaljstyring i 2023 (45 prosent) sammenlignet med 2022 (53 prosent).

Figur 31: Ønsker om statlig detaljstyring. «Ønsker du ...:»

Havindustritilsynets omdømme

I dette siste delkapittelet vil vi flytte fokuset fra selskapene over til Havtil, og se nærmere på hvordan selskapene vurderer kontakten de har hatt med Havtil i løpet av de tre-fire siste årene. Dersom selskapene var misfornøyde med aspekter ved Havtils virksomhet, gav dette en anledning til å anonymt signalisere misnøye. Som vi skal se, var det få som benyttet denne anledningen, og svarene er stort sett positive. I det hele tatt er det stor grad av samsvar med svarene vi så i revisjonsundersøkelsen.

Figur 32 viser hvor fornøyde selskapene var med ulike aspekter ved Havtil. Her må det sies at svarene er utpreget positive. De negative svarene var svært få, mens andelen som svarte at de var fornøyde eller svært fornøyde var gjennomgående høy.

Dersom vi fokuserer på myndighetskontaktene var det dialogen med Havtil som fikk de beste vurderingene. Nesten alle myndighetskontaktene var fornøyde med dialogen, og 43 prosent svarte at de var svært fornøyde. Svarene fra hovedverneombudene må også kunne sies å være svært positive. Det er nok en del forskjell i kontakten mellom Havtil og de to gruppene. Man kan for eksempel

forvente at Havtil har mer direkte dialog med myndighetskontaktene enn med hovedverneombudene. Dette kan gi myndighetskontaktene et bedre grunnlag for å svare på spørsmålet. Utover dette var det lite forskjell mellom gruppene. Det er allikevel verd å nevne at færre myndighetskontakter enn hovedverneombud svarer at de er svært positive til Havtils kompetanse. I denne undersøkelsen var kun 18 prosent av myndighetskontaktene svært positive (mot 40 % av hovedverneombudene), noe som tilsvarer en nedgang fra året før på 17 prosentpoeng. Allikevel er det ingen av myndighetskontaktene som er lite eller ikke fornøyd med tilsynets kompetanse, så svarene må fortsatt kunne tolkes som svært positive.

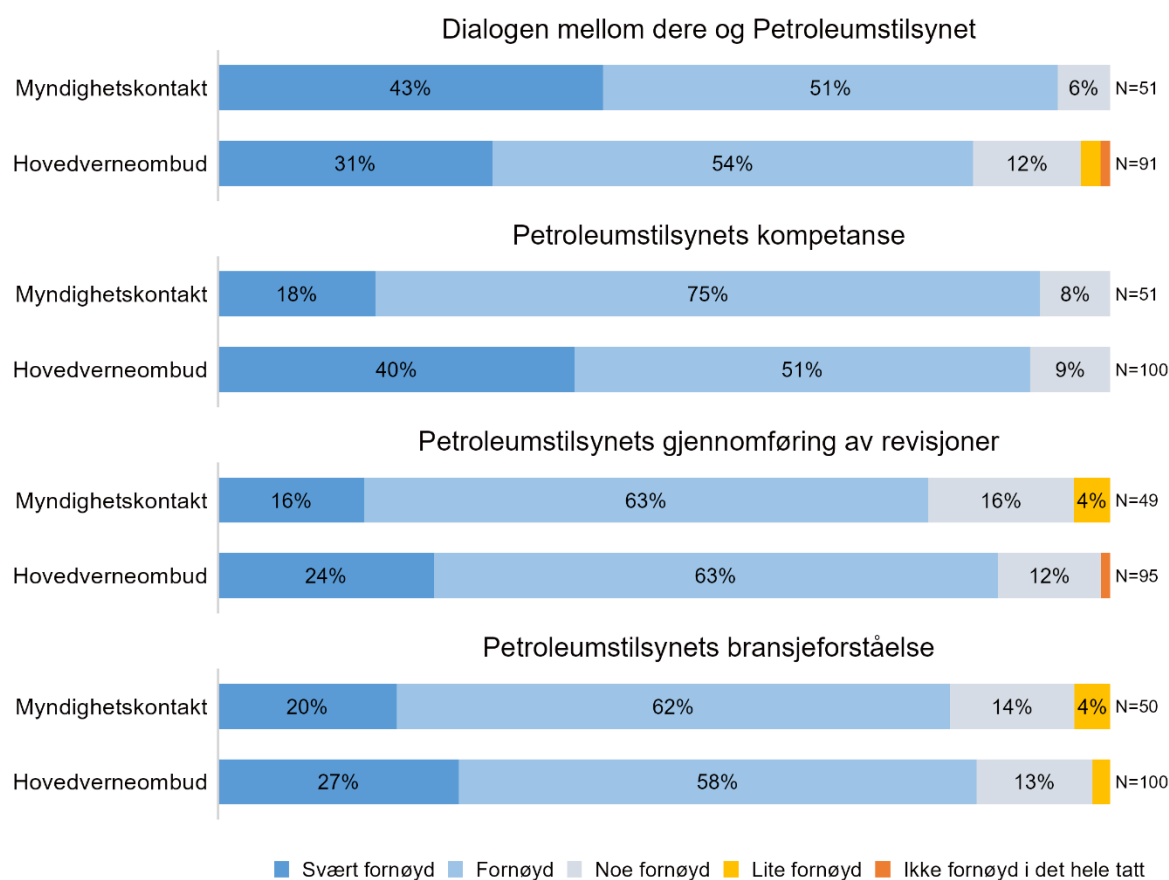
Noen hovedverneombud rapporterer allikevel i sine tekstsvaer til andre spørsmål om uklar dialog med Havtil rundt tolkning av regelverket:

«Det oppleves ofte som vanskelig å få noe konkret svar fra Ptil på bruk/tolkning av regelverket.»

«Arbeidstakerne har ofte hatt problemer med å få frem konsise tolkninger på spørsmål rundt regelverk, svarer ofte med teksten klippet fra regelverket. Når arbeidstakere har spørsmål til Ptil er årsaken ofte at det har oppstått uenigheter med tolkninger med bedriftens ledelse og arbeidstaker ønsker da en tydelig tilbakemelding, men ofte kommer bare redegjørelser hva tanken bak og de fortolkninger vi alle kan lese.»

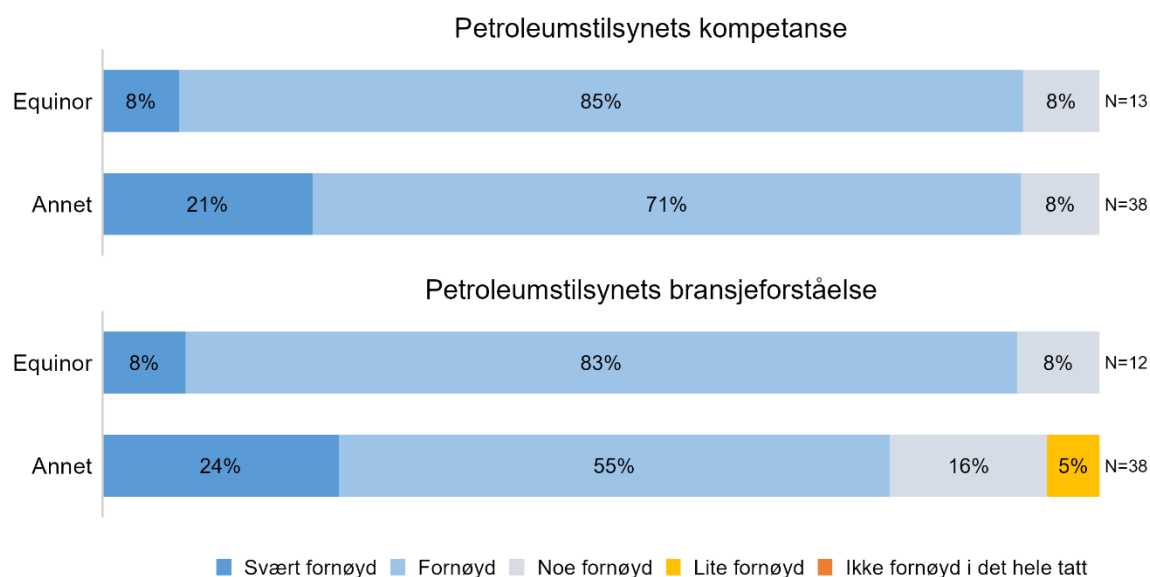
Lignende spørsmål som de rapportert i figur 32 ble stilt revisjonsundersøkelsen (figur 8). Svarene i de sammenlignbare spørsmålene er svært like. Dette kan tyde på at myndighetskontaktene stort sett opplever samhandlingen med Havtil som konsistent. Det er verdt å nevne at denne tendensen også gjorde seg gjeldende i tidligere år. Det er med andre ord høy grad av konsistens, både innenfor år, og mellom år.

Figur 32: «Hvor fornøyd er du totalt sett med ...»

I fjorårets undersøkelse fant vi for første gang at myndighetskontaktene i Equinor gav noe dårligere vurderinger av Havtils kompetanse og bransjeforståelse og kompetanse sammenliknet med myndighetskontakter i andre selskap. Dette kan vi ikke si at vi finner igjen i årets undersøkelse, selv om en større andel myndighetskontakter i andre selskap benytter seg av svaralternativet *svært fornøyd* (figur 33). Andelene som er svært positiv eller positiv til tilsynets kompetanse er like for myndighetskontaktene i Equinor og de øvrige selskapene (92 %). Når det gjelder tilsynets bransjeforståelse er 92 prosent av myndighetskontaktene hos Equinor fornøyd, men «bare» 79 % av myndighetskontaktene i øvrige selskap er fornøyd. I de øvrige selskapene var det også 5 prosent som rapporterte at de var *lite fornøyd*, mens ingen i Equinor benyttet seg av alternativene i den negative enden av skalaen. Samlet sett må man uansett vurderer svargivingen som overveiende positiv for Havtils del.

Figur 33: «Hvor fornøyd er du totalt sett med petroleumstilsynets bransjeforståelse og kompetanse?»
Figuren viser bare svar fra myndighetskontakter.

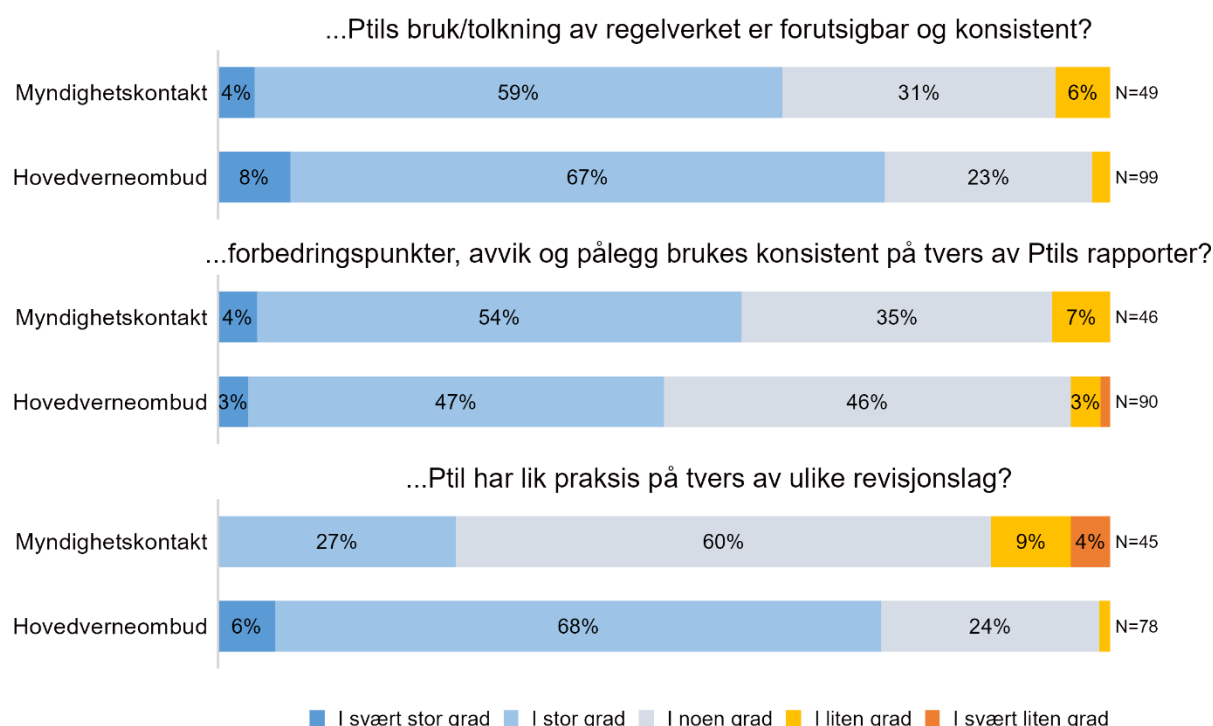
Figur 34 viser selskapenes svar på tre ulike spørsmål som handler om forutsigbarhet og konsistens. Overordnet sett, er det alternativet «i stor grad» som er det mest brukte, og de negative svarene er få. Vi ser allikevel noen endringer i svargivingen fra den foregående undersøkelsen.

På spørsmålet om konsistens bruk/tolkning av regelverket, svarte både hovedverneombud og myndighetskontakter for det meste positivt (hhv. 75 og 63 prosent). Svarene er ganske like for hovedverneombudene som i 2022, men lavere for myndighetskontaktene, da 79 prosent svarte på den med positive enden av skalaen i 2022.

På spørsmålet om konsistens i bruk av forbedringspunkter, avvik, og pålegg, er det 50 prosent av hovedverneombudene, og rett over 60 prosent av myndighetskontaktene, som svarer at reaksjonsformene i stor eller svært stor grad brukes konsistent på tvers av Havtils rapporter. Her har tallene gått noe ned for hovedverneombud siden 2022 (fra 62 %) og opp for myndighetskontakter (fra 52 %).

I spørsmålet om praksis på tvers av revisjonslag, var hovedverneombudene langt mer positive enn myndighetskontaktene. 74 prosent av hovedverneombudene svarte at de i stor eller svært stor grad opplevde at det var lik praksis mellom revisjonslag, mot 27 prosent av myndighetskontaktene. Også her ser vi at en økning i andelen positive svar blant hovedverneombud (fra 71 %) og en reduksjon blant myndighetskontakter (fra 34 %) siden 2022.

Figur 34: Spørsmål om forutsigbarhet og konsistens. «I hvilken grad opplever du at ...»

Respondenter som svarte at de i liten eller svært liten grad var enig i minst én av påstandene om forutsigbarhet og konsistens i figur 34, fikk muligheten til å utdype sine svar. Enkelte forteller at de opplever inkonsistens mellom de ulike fagområdene i Havtil:

«Erfarer for ofte at det er relativt stor forskjell på praksis, spesielt mellom fagmiljøene helse- arbeidsmiljø og de andre teknisk orienterte fagmiljøene.»

«Opplever stor variasjon mellom tilsynslag innenfor ulike fagområder. Fagområdet arbeidsmiljø fremstår som veldig detaljorientert og til dels skjønnsbasert uten like tydelig hjemling i krav i regelverk.»

Andre forteller i likhet med det siste sitatet at de opplever Havtil som for detaljorienterte:

«Jeg opplever at Ptil i forbindelse med de siste tilsynene identifiserer funn på detaljnivå, som så bygger opp under avvik som er veldig alvorlige. Noen mangler i skriften i en ytelsesstandard blir til at selskapet ikke har styr på barrierene. Mindre mangler i forhold til arbeidsmiljø, blir "manglende styring av arbeidsmiljø". Det medfører at vi ikke kjenner oss igjen i tilsynsrapporten, i forhold til hvordan tilsynsaktiviteten gikk.»

«Fokus og fortolkninger er ofte basert på konkrete personers fokusområder og kjeppheter. Føler at det mange ganger dras veldig langt og at en kryssrefererer mellom ulike mindre funn slik at mengden små funn blir brukt til å underbygge avvik på systemnivå, istedenfor å fokusere på at det i utgangspunktet fungerer greit, men kunne vært behov for å gjøre noen forbedringer.

Andre opplever inkonsistent bruk av pålegg på tvers av tilsyn:

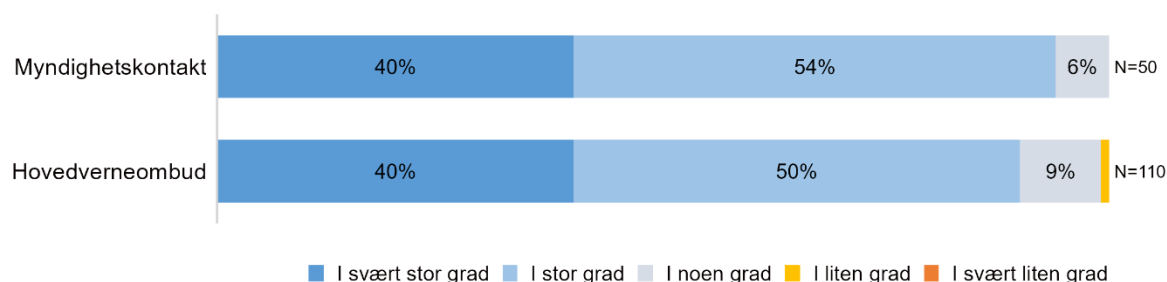
«Tilsvarende funn gir forskjellige resultater og konsekvenser. Noen gir pålegg til et selskap mens andre selskap ikke får tilsvarende pålegg for tilsvarende funn.»

Når vi leser disse kritiske kommentarene, er det likevel viktig å huske at de ikke kan sies å være representative for den generelle stemningen.

For at Havtil skal ha legitimitet som myndighetsaktør, er det viktig at selskapene i petroleumssektoren har tillit til Havtil. Vi har fra før sett at selskapene var fornøyde med Havtils kompetanse og bransjeforståelse, og at det var relativt få som opplevde Havtil som uforutsigbare. Dette framstår som et godt grunnlag for tillit. Dette vises også igjen i svarene på et mer generelt spørsmål om tillit til Havtil. Det var ikke lagt begrensninger på hvordan tillitsbegrepet skulle tolkes.

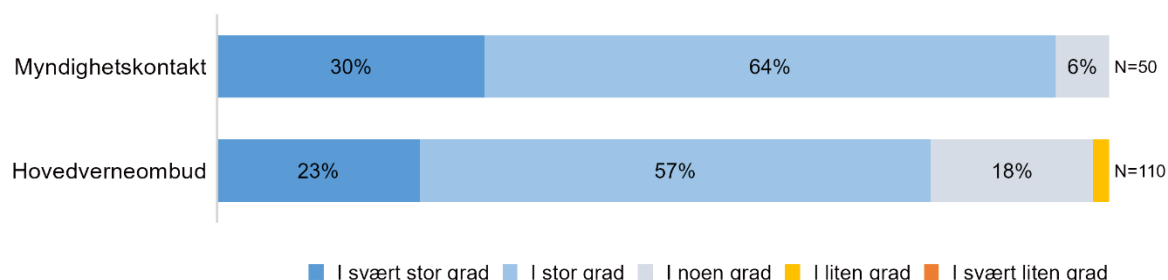
I tidligere gjennomføringer av undersøkelsen, har vi sett at Havtil nyter stor tillit i petroleumssektoren. Figur 35 viser at dette er tilfelle også i 2023. Hele 94 prosent av myndighetskontaktene hadde i stor eller svært stor grad tillit til Havtil, og ingen respondenter i denne gruppen tok i bruk den negative enden av skalaen. Sett i sammenheng med resten av svarene i undersøkelsen, som i all hovedsak er positive, er dette kanskje ikke overraskende. Det er allikevel svært gode tall. Hovedverneombudene var omtrent like positive, med 90 prosent som rapporterer om stor eller svært stor grad av tillit, noe som også må sies å være svært høyt. For begge grupper er resultatene på linje med resultatet fra 2022 og de foregående undersøkelsene.

Figur 35: «I hvilken grad har du tillit til Petroleumstilsynet?»

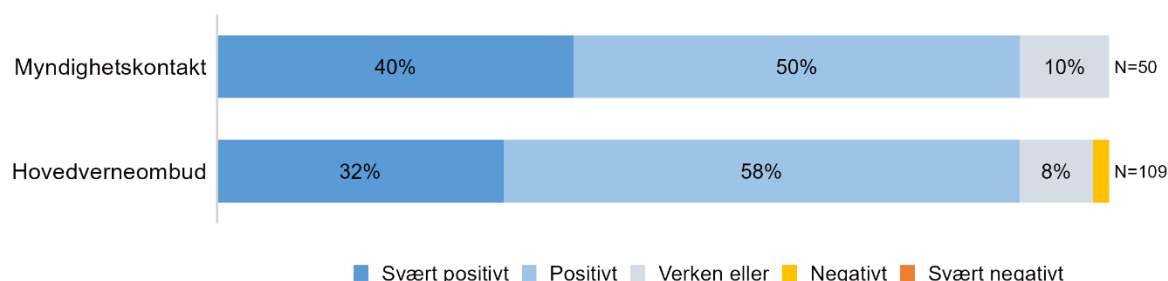
Figur 36 viser at de aller fleste mente at Havtil oppfyller forventningene til et offentlig tilsyn. Henholdsvis 94 og 80 prosent av myndighetskontaktene og hovedverneombudene svarte i stor eller svært stor grad på dette spørsmålet. Svarene er på linje med det vi så i den foregående undersøkelsen. Det kan likevel være vanskelig å gjøre en nøyaktig tolkning av svarene i et slikt spørsmål. Hver enkelt kan legge en fundamentalt ulik forståelse for tilsynsmyndighetens rolle til grunn for sine svar. Det kan derfor være nyttig å forsøke å etablere et referansepunkt for inntrykket av Havtil. Det neste spørsmålet (figur 37) danner et slikt referansepunkt, ved å sammenligne Havtil med liknende myndighetsaktører.

Figur 36: «I hvilken grad synes du Petroleumstilsynet oppfyller de forventninger og krav som stilles til et offentlig tilsyn?»

Selskap i petroleumssektoren har løpende kontakt med flere tilsynsmyndighetsaktører. Dette gir et godt utgangspunkt for å sammenligne Havtil med praksis i andre tilsvarende offentlige aktører. Figur 38 viser hvordan selskapene svarte på en eksplisitt sammenligning av Havtil mot andre tilsvarende statlige aktører. Det er tydelig at selskapene, i denne konteksten, har et positivt inntrykk av Havtil. Ingen av myndighetskontaktene som svarte at de hadde et negativt inntrykk av Havtil. Derimot svarte 90 prosent at de hadde et positivt eller svært positivt inntrykk, og derav hele 40 prosent at inntrykket var svært positivt. Dette er på linje med resultatene fra 2022-undersøkelsen. På dette spørsmålet er svargivingen til myndighetskontakter og hovedverneombud overordnet sett like. Selv om noen få hovedverneombud benyttet seg av alternativet «negativt», er den samlede andelen som svarer svært positivt eller positivt likt mellom de to gruppene.

Figur 37: «Sammenlignet med andre tilsyn eller statlige forvaltningsorganer du har kjennskap til, hva er ditt overordnede inntrykk av Petroleumstilsynet?»

Respondenter som svarte negativt på minst ett av spørsmålene presentert i figurene 35-37, fikk muligheten til å skrive en utdypende tekst. Det var utelukkende hovedverneombud som skrev kommentarer, og et gjennomgangstema i de få kommentarene vi fikk inn, var at Havtil burde være sterkere og tydeligere opp mot bransjen. Et eksempel på slik kritikk, kan vi se her:

«Ptil bør bruke sterkere virkemidler/sanksjoner i forbindelse med avdekkede avvik om de ikke korrigeres. Ptil må også være tydeligere når det gjelder tolkning av regelverket og gi klare svar.»

En annen er kritisk til Havtils praksis med å alltid sende ut varsel om tilsyn på forhånd:

«[mange andre] myndigheter møter opp til tilsyn og tar det som er ekte på jobb. Varsel med tema som fokus i forkant gir ikke en reel tilsynsresultat. Mattilsynet varsler ikke om tilsynet mange plasser.»

Vi ser altså en tendens i tekstsvarene fra hovedverneombud at en del av disse føler at de i liten grad har makt til å påvirke sitt eget selskap.

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap